

MINISTERUL INTERNELOR ȘI REFORMEI ADMINISTRATIVE
Inspectoratul General al Poliției Române

DISPOZIȚIA
Inspectorului general al Inspectoratului General Poliției Române
Nr. 44 din 22.05.2007

Având în vedere faptul că prevenirea și soluționarea cu operativitate a cazurilor privind disparițiile de copii reprezintă o prioritate pentru Poliția Română;

Conștientizând importanța ce trebuie acordată fiecărui caz de dispariție a unui copil în circumstanțe alarmante;

În scopul realizării unei acțiuni rapide, profesioniste și eficiente a Poliției Române, în cadrul unui parteneriat cât mai larg cu societatea civilă și cu toți actorii disponibili să contribuie la prevenirea producerii unor adevărate drame umane, prin salvarea vieții ori sănătății copilului;

În baza prevederilor art. 10 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, cu modificările și completările ulterioare, emit următoarea:

DISPOZIȚIE

Art. 1 - Se aprobă **Manualul de bune practici privind modul de acțiune al poliției în cazurile copiilor dispăruți sau victime ale abuzurilor, traficului de persoane și pornografiei infantile pe internet**, prevăzut în anexă, care face parte integrantă din prezenta dispoziție.

Art. 2 – (1) Prezenta dispoziție va fi difuzată unităților teritoriale de către Direcția de Investigații Criminale și va fi adusă la cunoștința personalului Poliției Române prin grija șefilor ierarhici.

(2) Direcția de Investigații Criminale va întreprinde demersurile necesare în vederea informării polițiștilor cu privire la documentele de cooperare încheiate de Inspectoratul General al Poliției Române cu instituții ale statului, asociații și organizații neguvernamentale, precum și cu persoane fizice sau juridice în scopul prevenirii și soluționării cazurilor de dispariții de copii.

Art. 3 - Prezenta dispoziție intră în vigoare la data de **01.06.2007**, dată la care se abrogă Dispoziția Inspectorului General al Poliției Române nr. 614 din 11.11.2005 pentru abrogarea „Metodologiei privind modul de lucru în cazurile referitoare la minori dispăruți în împrejurări suspecte”.

INSPECTOR GENERAL
Chester principal de poliție

DAN-VALENTIN FĂTULOIU

MANUAL DE BUNE PRACTICI
privind modul de acțiune al poliției în cazul copiilor dispăruți
sau victime ale abuzului, traficului de persoane și
pornografiei infantile pe internet

CAPITOLUL I
MODUL DE ACȚIUNE

SECTIUNEA I - ETAPELE DE REACȚIE

Art. 1 - Mecanismul de reacție al forțelor de poliție în cazurile privind disparițiile de copii, necesită parcurgerea următoarelor etape:

- a) etapa I - primirea sesizării;
- b) etapa a II - a - deplasarea unei echipe operative la fața locului pentru evaluarea situației de fapt și stabilirea tipului de dispariție;
- c) etapa a III - a - procedura de căutare și investigare:

Etapa I - Primirea sesizării

Art. 2 – (1) Sesizarea dispariției unui copil se poate face prin plângere, denunț ori din oficiu.

(2) Aceasta poate fi primită pe mai multe căi:

- a) prin intermediul Sistemul Național Unic pentru Apeluri de Urgență „112”;
- b) prin sesizare directă la sediul unității de poliție;

c) prin sesizarea verbală a unei patruli din teren;
d) în format electronic prin e-mail, pe site-ul Poliției Române;
e) alte căi (mass-media, informare primită de la alte structuri/organizații etc.).

(3) Cazul dispariției unui copil va fi înregistrat:

a) fie pe o formă standardizată de „raport de eveniment”, în cazul sesizării telefonice, conform modelului prevăzut în **Anexa nr. 1**;

b) fie pe baza sesizării/reclamației de dispariție depusă direct la poliție de către părinți/reprezentanții legali ai copilului, conform modelului prevăzut în **Anexa nr. 2**.

(4) În situația prevăzută la art. 2 alin. (3), după înregistrarea cazului, se va proceda la audierea persoanei care sesizează dispariția, conform îndrumarului din **Anexa nr. 3**.

Art. 3 – Când sesizarea este făcută prin intermediul Sistemul Național Unic pentru Apeluri de Urgență „112”, **dispecerul de serviciu** de la unitatea de poliție sesizată, execută următoarele:

a) stabilește calitatea persoanei care face sesizarea (părinte/tutore, rudă, vecin etc.) și îi solicită și alte numere de telefon la care poate fi contactată;

b) obține informațiile și datele de bază cu privire la eveniment (numele și prenumele copilului dispărut, porecla sau numele la care răspunde; descrierea acestuia, a eventualului suspect, respectiv data, ora și împrejurările producerii evenimentului);

c) consemnează datele obținute în „raportul de eveniment”, întocmit conform **Anexei nr. 1** și înregistrează convorbirea dacă dispune de aparatura necesară;

d) anunță ofițerul de serviciu de la unitatea de poliție pe teritoriul căreia s-a produs evenimentul (poliție municipală, orășenească, post de poliție comunal sau poliția sectorului în cazul Municipiului București) și ofițerul de serviciu de la inspectoratul de poliție județean sau Direcția Generală de Poliție a Municipiului București;

e) semnalează dispariția Centrului Român pentru Copii Dispăruți și Exploatați Sexual, denumit în continuare CRCDES, la numerele de telefon 021/3103116, 021/3102116, urmând ca după ce va deveni operațională linia telefonică europeană de urgență pentru copii dispăruți „116”, semnalările să fie făcute la acest număr, în baza protocolului de colaborare.

Art. 4 - (1) Când sesizarea se face direct sau telefonic la o unitate de poliție (municipală, orășenească sau poliția sectorului în cazul Municipiului București), ofițerul de serviciu procedează potrivit art. 3 lit. a) – c) și e) și anunță ofițerul de serviciu de la inspectoratul de poliție județean sau Direcția Generală de Poliție a Municipiului București;

(2) În cazul sesizărilor făcute direct sau telefonic la unitatea de poliție de pe raza căreia a dispărut copilul, polițistul desemnat cu instrumentarea cazului, va semnala dispariția la CRCDES, la numerele de telefon prevăzute la **art. 3 lit. e)**;

(2) Când sesizarea se face la un post de poliție, polițistul execută activitățile prevăzute în **Anexa nr. 4**.

Art. 5 – (1) La semnalarea dispariției prin telefon, trebuie avut în vedere faptul că apelantul se află într-o stare de emoție puternică, generată de dispariția copilului, ceea ce poate conduce la primirea unei sesizări incomplete. Se recomandă, ca polițistul care primește sesizarea primară să-și păstreze calmul, să poarte un dialog logic cu apelantul, scurt și la obiect, încercând într-un interval scurt de timp să obțină cât mai multe informații.

(2) Ofițerul de serviciu de la unitatea de poliție pe raza căreia s-a produs evenimentul, transmite datele consemnate polițistului desemnat cu investigarea cazului și îl informează cu privire la întreaga activitate desfășurată până în acel moment. Efectuează verificări în baza de date „Urmăriți” și îi comunică dacă copilul figurează în evidență, înregistrările anterioare găsite, data și locul în care a fost depistat etc.

Etapa a II – a – Deplasarea unei echipe operative la fața locului pentru evaluarea situației de fapt și stabilirea tipului de dispariție („în circumstanțe alarmante” sau „plecare voluntară”). Cercetarea criminalistică

1. Deplasarea echipei operative la fața locului

Art. 6 – (1) Comunicarea evenimentului între dispeceratul central al inspectoratului de poliție județean, respectiv al DGPMB și subunități, se realizează prin sistemul radio VHF, Matra, Tatra sau telefonic, în funcție de dotările subunităților, astfel încât datele operative și măsurile dispuse să ajungă cât mai urgent la polițiștii implicați în soluționarea cazului.

(2) Organizarea intervenției poliției pentru verificarea și soluționarea apelurilor cetățenilor se realizează în baza **Planurilor de acțiune proprii** întocmite la nivelul inspectoratului de poliție județean/DGPMB și subunitățile acestora.

Art. 7 – În baza *Planului de acțiune* existent, **ofițerul de serviciu de la unitatea de poliție sesizată** va acționa după cum urmează:

a) dirijează la locul dispariției, cele mai apropiate echipaje de poliție, indiferent dacă acestea fac parte din poliția de ordine publică, rutieră sau alte structuri operative și anunță șeful/înlocuitorul aflat la comanda unității de pe raza căreia a dispărut copilul (în cazul posturilor de poliție – șeful poliției la care este arondat postul) despre producerea evenimentului, în vederea deplasării la fața locului;

b) anunță inspectorul șef / directorul general sau adjunctul acestora aflați la comanda unității în vederea dispunerii alarmării Centrului de monitorizare;

c) anunță șeful structurii de investigații criminale, polițistul de la formațiunea urmăririi din cadrul inspectoratului de poliție județean/DGPMB care lucrează pe linia de muncă „copii dispăruți” și echipa de cercetare la fața locului;

d) transmite polițiștilor dirijați la locul dispariției datele necesare în vederea căutării copilului;

e) raportează evenimentul la dispeceratul central al IGPR;

f) ofițerul de serviciu sesizat, va efectua verificări, prin Sistemul Național Unic pentru Apeluri de Urgență „112”, la unitățile spitalicești, salvare și centrele de minori de pe teritoriul de competență, precum și în evidența accidentelor rutiere.

2. Evaluarea situației de fapt și stabilirea tipului de dispariție

Art. 8 – (1) Toate forțele de poliție dirijate la fața locului în conformitate cu prevederile **art. 7 lit. a)**, au calitatea de organ prim-sesizat.

(2) *Polițistul ajuns primul la fața locului*, verifică dacă evenimentul se confirmă, iar în caz pozitiv, până la sosirea echipei de cercetare criminalistică, va executa următoarele activități:

a) contactează părinții copilului dispărut sau persoana care a sesizat evenimentul, pentru a obține informații referitoare la dispariție și notează datele de stare civilă ale copilului, semnalmentele, semnele particulare (iar în caz de răpire - ale suspectului, autovehiculul folosit de acesta etc.), obiectele personale ale copilului care lipsesc, momentul constatării dispariției etc.;

b) obține o fotografie cât mai recentă a copilului și acordul părinților/reprezentanților legali cu privire la mediatizarea cazului (dacă acesta nu a fost dat în momentul sesizării dispariției);

c) stabilește circumstanțele în care a dispărut copilul;

d) stabilește când, unde și de către cine a fost văzut copilul ultima dată; discută cu persoanele identificate; notează orice informație privind dispariția, datele și numărul de telefon al persoanei care a furnizat-o;

e) încadrează preliminar tipul dispariției (copil rătăcit, răpit, luat de unul din părinți, fugit de acasă, etc.);

f) ia măsuri de conservare a locului dispariției, prin delimitarea zonei ce urmează a fi cercetată și interzice accesul în acea zonă;

g) verifică situația copilului (încredințat spre creștere unuia dintre părinți, aflat sub tutelă, curatelă etc.);

h) se informează asupra stadiului de dezvoltare (fizică, mentală) a copilului;

i) stabilește zona considerată de siguranță pentru copil;

j) solicită trimiterea la fața locului și a altor polițiști, dacă este cazul;

k) notează datele de identificare și numărul de telefon al tuturor persoanelor prezente la locul dispariției și consemnează în agendă, în mod succint, informațiile furnizate;

l) obține numele/prenumele/adresa/numărul de telefon ale prietenilor copilului și rudelor apropiate;

m) procedează la o verificare prealabilă a zonei limitrofe locuinței, inclusiv a autoturismelor, locurilor întunecoase, spațiilor înguste, tratând-o ca pe un tot unitar, ca și loc al faptei;

n) rămâne la fața locului până la sosirea echipei de cercetare criminalistică;

o) pune la dispoziția echipei de cercetare la fața locului și a polițistului de investigații criminale, toate datele obținute cu ocazia verificărilor preliminare;

p) se îngrijește de întocmirea raportului cu activitățile desfășurate.

(2) Datele și informațiile obținute vor fi comunicate în permanență ofițerului de serviciu în vederea transmiterii acestora celorlalte unități implicate în activitățile de căutare, solicitării urmăririi la nivel național și internațional, consemnului la frontieră și difuzării cazului în mass-media.

Art. 9 – (1) Determinarea tipului de dispariție (*în circumstanțe alarmante sau plecare voluntară*), este esențială la începutul anchetei care vizează regăsirea unui copil dispărut.

(2) Momentul declarării dispariției și orele care urmează sunt de o importanță capitală. Este indispensabilă o evaluare permanentă a modului în care evoluează situația. În orice clipă, eforturile de căutare trebuie să poată fi adaptate la elementele noi.

(3) Trebuie reacționat în modul cel mai potrivit cu putință; fără a subestima sau minimaliza cazul și fără a exagera sau reacționa excesiv.

(4) Referitor la criteriile în funcție de care se va determina *caracterul alarmant* al unei dispariții, se va reține că:

a) aceste criterii sunt orientative, în nici un caz nu sunt limitative;

b) elementele pe care le pune la dispoziție persoana care reclamă dispariția trebuie examinate cu grijă, pentru a evalua dacă dispariția este sau nu alarmantă. Se va acorda atenție convingerilor intime ale persoanei care face declarația;

c) fiecare dispariție este unică și diferită. Fiecare situație trebuie văzută și evaluată separat. Bunul simț și logica stau la baza unei abordări potrivite.

Art. 10 - Sunt considerate dispariții în **circumstanțe alarmante**, acele dispariții care întrunesc cel puțin unul din următoarele **criterii de risc**:

a) vârsta este sub 14 ani;

b) ieșirea în afara zonei considerată de siguranță (cunoscută de copil);

c) întâzieri în dezvoltarea mentală/fizică (handicap psiho-motor);

d) aflarea sub tratament medical sau necesitatea luării unor medicamente care îi sunt indispensabile sănătății ori chiar vieții;

e) starea de pericol (intenție de suicid, aflarea în compania unor persoane care îi pot periclita integritatea corporală, viața etc);

f) dispariția nu se justifică, ținând cont de profilul moral al copilului și nu poate fi explicată logic (absența totală a oricărei intenții de dispariție, nu a luat cu sine niciun obiect personal etc);

g) condiții meteorologice nefavorabile la momentul dispariției, de natură a-i periclita sănătatea sau viața;

h) orice altă împrejurare care generează temeri cu privire la persoana copilului (există date și indicii că acesta este victima unei infracțiuni de omor, lipsire de libertate, viol etc.).

Art. 11 - În această categorie intră și persoanele care nu au împlinit vârsta de 18 ani, și care în mod voluntar sau în împrejurări necunoscute au părăsit domiciliul, unitatea de învățământ, centrul de ocrotire etc. și se încadrează în cel puțin unul din criteriile de risc prevăzute **la art. 10 lit. c), d), e), g) și h).**

Art. 12 - Nu se includ în categoria copiilor dispăruți în circumstanțe alarmante, cei care părăsesc domiciliul pentru a se sustrage de la executarea unor sentințe penale prin care instanța a dispus internarea sau efectuarea tratamentului în unități de profil, ori de la urmărirea penală, precum și cei care părăsesc domiciliul în mod voluntar sau repetat, exceptând situația în care aceștia se încadrează în unul din criteriile de risc menționate la **art. 10** sau **11**, după caz.

Art.13 – (1) Aprecierea caracterului alarmant al dispariției o face, în primă instanță, polițistul/polițiștii prim sesizat/sesizați, împreună cu echipa de cercetare criminalistică prezentă la fața locului.

(2) Dacă aceștia nu se pot pronunța cu privire la acest aspect (au anumite incertitudini), decizia va fi luată de șeful unității/subunității/sectorului de poliție, pe teritoriul căreia/căruia s-a produs evenimentul.

3. Cercetarea criminalistică

Art. 14 - Echipa de cercetare criminalistică va efectua cercetarea la fața locului cu respectarea obligatorie a dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 15 - Se consideră „*loc al faptei*” orice loc (casa, camera, mașina, curtea, câmpul, zona nelocuită, etc.) unde pot fi descoperite probe care întăresc convingerea comiterii unei infracțiuni sau, dimpotrivă, probează că nu s-a comis.

Art. 16 - Regulile de bază care trebuie respectate în cazul efectuării cercetării la fața locului sunt:

- a) începeți întotdeauna cercetarea gândindu-vă la tot ceea ce poate fi mai rău;
- b) deplasați-vă imediat la locul faptei, determinați circumstanțele în care s-ar fi putut produce evenimentul și folosiți-vă toate capacitățile pentru a trata problema;
- c) gândiți abstract (nu logic – fără idei preconceptionale), luați în considerare toate posibilitățile.

Art. 17 – Echipa de cercetare criminalistică va avea în atenție respectarea celor șapte componente ale cercetării la fața locului, prevăzute în **Anexa nr. 5**, și va efectua următoarele activități:

- a) delimitează locul faptei;
- b) colectează toate datele cu privire la caz, de la polițistul (polițiștii) ajuns primul la fața locului;
- c) analizează și coroborează informațiile furnizate de martori sau alte persoane prezente;
- d) demarează activitatea de audiere a reclamanților, martorilor precum și a tuturor persoanelor care dețin date în legătură cu cazul;
- e) evaluează datele obținute și, dacă există indicii că a fost victima

unei infracțiuni (omor, lipsire de libertate etc.), solicită prezența procurorului criminalist;

f) cercetează amănunțit locul dispariției în vederea identificării, localizării, fixării și ridicării următoarelor categorii de urme, obiecte și înscrisuri:

1. *urme papilare*, ce pot fi relevate de pe obiectele de uz personal, mobilier, înscrisuri, precum și din alte locuri accesibile copilului dispărut și ale căror fotograme executate la mărime naturală, cu etalon metric, vor fi atașate fișei de identificare tip „D”, pentru a fi comparate cu impresiunile cadavrelor și persoanelor cu identitate necunoscută din baza de date PRINTRAK BIS;

2. *urme biologice*, descoperite pe articolele de îmbrăcăminte sau alte lucruri folosite de copilul dispărut, cum ar fi: fire de păr, spută, salivă, urme de spermă sau resturi de unghii, urme cu aspect de sânge ori resturi de țesut biologic, în vederea stabilirii grupei sanguine ori a profilului genetic;

3. *înscrisuri* din care să rezulte intențiile copilului dispărut: jurnale, bilete lăsate în mod voit, bilete de călătorie, cărți sau reviste cu tematică de aventuri ori psihologică, care prezintă semne că au fost aprofundate de către acesta, și orice alte înscrisuri referitoare la persoanele cu care poate intra în legătură (agende telefonice, corespondență, diverse adrese, etc);

4. *documente* ce atestă antecedentele medicale ale copilului, grupa sanguină, particularități ale sistemului osos și dentar (bilete de externare din spital, rețete medicale, radiografii, etc) sau medicamente întrebuințate în mod curent;

5. *obiecte* care relevă particularități ale aparatului dentar, auditiv, vizual ori ale sistemului osos (proteze dentare, oculare, auditive sau ortopedice, aparate de corecție a coloanei vertebrale sau dentiției, încălțăminte ortopedică, ochelari, cârje, bastoane, fotolii rulante pentru copiii cu dizabilități etc), precum și alimente care păstrează urmele dinamice ale dentiției (fructe, ciocolată, brânză etc);

6. *fotografii* în grup sau de portret reprezentând pe dispărut sau alte persoane, pentru a fi utilizate în procesul de identificare a acestuia, dar și de identificare a anturajului pe care-l frecventează; (pentru obținerea unei fotografii corespunzătoare vor fi consultate și evidențele MIRA);

7. toate urmele ridicate vor fi sigilate și ambalate conform procedurii, anexându-se la dosarul cauzei, dacă nu sunt supuse examinării sau expertizării, menționând despre acestea și în fișa tip „D”, pentru verificări în bazele de date ale sistemelor IMAGETRAK, PRINTRAK BIS și CDN;

g) procedează la un control amănunțit al zonei limitrofe locuinței, inclusiv al autoturismelor parcate, locurilor întunecoase, spațiilor înguste, canalelor, pivnițelor etc.;

h) întocmește un proces verbal în care se consemnează activitățile efectuate, urmele, obiectele și înscrisurile ridicate.

Art. 18 – După faza cercetării la fața locului, specialistul criminalist, va executa următoarele:

a) pe linia utilizării sistemului IMAGETRAK:

1. va implementa în sistem fișa tip IMAGETRAK a copilului dispărut, primită

în format electronic de la polițistul de investigații criminale, cu mențiunea „Copil Dispărut” și va completa în câmpul „Note” de la „rețineri deținut”, detalii privind: data, locul, ora și împrejurările dispariției precum și detaliile referitoare la articolele de îmbrăcăminte sau alte informații care pot fi valorificate pentru soluționarea cauzei:

- va scana fotografia copilului dispărut, la o rezoluție corespunzătoare efectuării potrivirii faciale, iar în cazul în care nu poate fi obținută fotografia copilului, va întocmi portretul vorbit; fotografia va fi introdusă în sistem chiar și în situația în care nu corespunde cerințelor sistemului IMAGETRAK;

- în cazul persoanelor care au comis infracțiuni contra vieții și sănătății persoanei, va completa câmpul „Motivul Introducerii” cu tipul infracțiunii comise, iar la solicitarea scrisă a polițistului de investigații criminale, va căuta în baza de date persoanele cercetate sau condamnate pentru abuzuri/tentative sexuale sau de altă natură asupra copiilor, și va prezenta lista cu persoanele selectate polițiștilor anchetatori, în vederea verificării acestora cu operativitate;

2. va transmite „Fișa copilului dispărut” completată conform **Anexei nr. 6** ce a fost primită în format electronic de la formațiunea de investigații criminale la următoarele adrese de Intrapol:

- *presa@igpr.local* în vederea mediatizării în mijloacele centrale de informare;

- *secretariat_dic@igpr.local* în vederea implementării în pagina WEB;

- *dispecer_igpr@igpr.local* în vederea transmiterii la toate IPJ-urile și dispeceratul IGPF;

3. efectuează verificări privind copilul dispărut în secvența destinată categoriei „dromomani”, precum și în baza de date cu copiii dispăruți, implementați în sistem.

b) pe linia utilizării sistemului CDN:

1. împreună cu polițistul de investigații criminale completează, în trei exemplare, Fișa de identificare tip „D” (dispărut), din care unul va rămâne la dosarul cauzei, cel de al doilea la serviciul criminalistic, pentru implementare în aplicația CDN, iar ultimul va fi înaintat Institutului de Criminalistică;

2. periodic, lucrători din cadrul compartimentului Identificări Judiciare, efectuează comparații antropologice judiciare între semnalmentele, semnele particulare, obiectele personale și de vestimentație ale copilului dispărut și cele ale persoanelor și cadavrelor cu identitate necunoscută, găsite după producerea evenimentului, din baza de date CDN, sistem ce funcționează la nivelul serviciilor criminalistice teritoriale, ca o bază de date centrală.

c) Pe linia utilizării sistemului PRINTRAK BIS - urmele papilare ridicate de pe obiectele de uz personal ale copilului cu ocazia investigării tehnico-științifice de la locul dispariției, vor fi implementate în acest sistem, în vederea comparațiilor dactiloscopice ulterioare între aceste urme papilare și impresiunile papilare ale persoanelor și cadavrelor cu identitate necunoscută, introduse în sistem după data dispariției.

Etapa a III - a – Procedura de căutare și investigare

1. Urmărirea la nivel național, internațional, consemnul și mediatizarea

Art. 19 - După sesizarea dispariției, **imediat** ce au fost obținute datele de stare civilă, fotografia, semnalmentele, semnele particulare și obiectele de îmbrăcăminte ale copilului dispărut, prin birourile/compartimentele urmăririi din cadrul serviciilor de investigații criminale de la inspectoratul de poliție județean/DGPMB se solicită:

- a) darea în urmărire la nivel național;
- b) consemnul la frontieră;
- c) căutarea la nivel internațional prin intermediul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională – Biroul Național Interpol.

Art. 20 - Structurile de investigații criminale/dispeceratele vor trimite datele referitoare la copilul dispărut, în vederea mediatizării, către birourile de relații publice prin orice canal de comunicare ce poate asigura o difuzare cât mai rapidă (Internet, Intranet, fax, difuzare directă).

Art. 21 - Prin purtătorul de cuvânt al unității se asigură transmiterea operativă, către presa scrisă și audiovizuală (prin e-mail sau difuzare directă reporterilor acreditați), a fotografiei, semnalmentelor, datelor personale ale copilului dispărut, precum și a altor informații de interes public privind cazul. Totodată, acesta va solicita și prezentarea imediată a cazului pe posturile locale de televiziune, cu mențiunea „se impune o mediatizare amplă”.

Art. 22 - Prin intermediul acelorași canale de comunicare se asigură transmiterea către structurile de investigații criminale a tuturor informațiilor privind cazurile de copii dispăruți, furnizate de mass-media și societatea civilă.

Art. 23 – **Centrul de Comunicații și Informatică** din Inspectoratul General al Poliției Române publică pe site-ul de Internet *www.politiaromana.ro* dispariția copiilor prin intermediul a două instrumente distincte:

a) implementarea datelor și fotografiei acestora în cadrul modulului *Comunicate*, la solicitarea Direcția Management Organizatoric și Comunicare Publică - Serviciul Presă și Relații Publice (în momentul primirii e-mail-ului de la Centrul de Monitorizare după declanșarea acțiunilor de căutare);

b) actualizarea bazei de date din secțiunea *Urmăriți pentru pagina WEB* – la solicitarea Direcției de Investigații Criminale - Serviciul Urmăriri, pe baza „fișei copilului dispărut”, primită de la unitatea de poliție care a solicitat darea în urmărire la nivel național, înregistrată cu ID de identificare.

Art. 24 - În baza protocoalelor încheiate cu asociațiile și organizațiile neguvernamentale, se va solicita sprijinul acestora în vederea tipăririi și difuzării de

postere/fluturași conținând fotografia, numele, vârsta, semnalmentele, obiectele de îmbrăcăminte ale copilului dispărut, data și locul dispariției, precum și numerele de contact unde se pot comunica date și informații cu privire la acesta. Materialele vor fi distribuite în locuri publice, intens frecventate, prin polițiștii care efectuează muncă de teren.

2. Centrul de monitorizare

Art. 25 – (1) Centrul de monitorizare va avea următoarea componență:

- a) inspectorul șef sau înlocuitorul la comandă;
- b) șeful serviciului de investigații criminale;
- c) șeful serviciului criminalistic sau un specialist criminalist IMAGETRAK;
- d) șeful serviciului poliției de ordine publică;
- e) șeful serviciului de poliție rutieră;
- f) șeful serviciului de investigații criminale din cadrul secției regionale de poliție transporturi;
- g) polițistul specialist pe trafic de persoane sau combaterea criminalității informatice din cadrul Serviciului de Combatere a Criminalității Organizate;
- h) polițistul psiholog din cadrul structurii teritoriale;
- i) un polițist din cadrul compartimentului de cercetare și prevenire a criminalității;
- j) un analist din cadrul unității teritoriale de analiza informațiilor;
- k) ofițerul de presă.

(2) Având în vedere specificul DGPMB, Centrul de monitorizare se va constitui la nivelul **sectorului** pe raza căruia s-a produs evenimentul și va avea componența prevăzută la alin. (1) adaptată la schema de organizare a sectorului. Pentru structurile care nu sunt cuprinse în schema de organizare a sectorului, se vor solicita specialiști de la unitatea ierarhică.

(3) Când sunt indicii că dispariția copilului este urmare a săvârșirii unei infracțiuni, Centrul de monitorizare se va constitui la nivelul DGPMB.

Art. 26 - Centrul de monitorizare asigură coordonarea tuturor activităților care vor fi desfășurate la locul dispariției, astfel:

a) dispune constituirea unui **punct de comandă** la locul producerii evenimentului;

b) evaluează dacă resursele umane și materiale asigură desfășurarea unei investigații complete și temeinice și se ocupă de mobilizarea acestora;

c) la nivelul sectoarelor municipiului București, dacă se impune, solicită sprijin de specialitate și efective suplimentare din cadrul DGPMB;

d) obține harta localității/sectorului pe raza căreia/căruia s-a produs evenimentul, marchează zona de căutare și procedează la sectorizarea acesteia, asigură instruirea întregului personal cu privire la procedurile și tehnicile de acțiune;

e) solicită sprijin, dacă se impune, și altor unități din cadrul Ministerului Internelor și Reformei Administrative (Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Inspectoratul de Aviație etc.);

f) fiecare membru al centrului de monitorizare, în funcție de datele rezultate din anchetă, va dispune măsurile corespunzătoare, conform competenței (verificări pe linia traficului de persoane, a pornografiei infantile pe internet, lipsirii de libertate, etc.);

g) psihologul se deplasează la locul dispariției și întocmește „Fișa psihocriminologică a copilului dispărut”, conform modelului prevăzut în **Anexa nr. 7**, în vederea redactării profilului psihologic al acestuia;

h) analistul realizează analize operaționale pe baza datelor și informațiilor rezultate din anchetă puse la dispoziție;

i) solicită sprijin partenerilor de acțiune din societatea civilă prin activarea protocoalelor de colaborare încheiate cu aceștia;

j) informează permanent Inspectoratul General al Poliției Române cu privire la evoluția activităților de căutare/investigare;

k) la solicitarea șefului punctului de comandă, dacă acesta consideră oportună transmiterea urgentă a unor detalii referitoare la dispariție către populație, prin purtătorul de cuvânt al unității, organizează o scurtă conferință de presă, în cadrul căreia va fi comunicat un număr de telefon la care poate suna orice persoană pentru a furniza informații care au legătură cu cazul;

l) menține legătura cu reprezentanții mass-media și îi informează, periodic, cu privire la mersul cercetărilor prin purtătorul de cuvânt al unității, fără ca prin aceasta să se aducă prejudicii anchetei efectuate în cauză.

3. Mobilizarea forțelor la operațiunile de căutare și investigare

Art. 27 - La baza operațiunilor derulate de poliție vor sta două componente:

a) *componenta de căutare*, ce va fi compusă din forțe aparținând tuturor structurilor operative ale poliției, forțe ale celorlalte structuri din cadrul MIRA, precum și parteneri/voluntari din societatea civilă;

b) *componenta de investigare*, va fi formată din polițiști de investigații criminale, de combatere a criminalității organizate, de ordine publică, criminaliști și psihologi.

Art. 28 - (1) Din cadrul Ministerului Internelor și Reformei Administrative poate fi solicitat sprijinul următoarelor structuri:

- a) Inspectoratul General al Poliției de Frontieră;
- b) Inspectoratul General al Jandarmeriei Române;
- c) Inspectoratul General pentru Situații de Urgență;
- d) Inspectoratul de Aviație;
- e) Direcția Generală de Informații și Protecție Internă.

(2) Din cadrul unor autorități centrale/locale și entități ale societății civile, în condițiile legii sau în baza protocoalelor de colaborare existente, se poate solicita sprijin următoarelor instituții:

- a) Ministerul Sănătății Publice;
- b) Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului;
- c) Oficiul Român pentru Adopții;
- d) autoritățile teritoriale de ordine publică;

- e) Asociația Chinologică Romană;
- f) Asociația Națională a Detectivilor Particulari din România;
- g) Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și Retragere din M.A.I.
- h) Mass-media;
- i) Societăți specilaizate de pază și protecție;
- j) Centrele de Ocrotire și Plasament;
- k) Centrul Român pentru Copii Dispăruți și Exploatați Sexual;
- l) Organizația „Salvați Copiii”;
- m) alte asociații/organizații neguvernamentale.

Art. 29 – Activitățile de căutare și investigare se vor desfășura în paralel, până la găsirea copilului dispărut.

Art. 30 – (1) La locul producerii evenimentului se constituie un **punct de comandă**, format din:

- a) șeful unității de poliție pe raza căruia s-a produs evenimentul;
- b) șeful biroului de poliție rutieră,
- c) șeful structurii de ordine publică;
- d) analistul și psihologul din cadrul Centrului de Monitorizare;
- e) polițistul de la formațiunea urmăririi din cadrul inspectoratului de poliție județean/DGPMB, care lucrează pe linia de muncă „copii dispăruți”.

(2) Șeful punctului de comandă va fi nominalizat în mod expres de șeful Centrului de Monitorizare, avându-se în vedere experiența, pregătirea și capacitatea organizatorică.

Art. 31 - *Principalele atribuții ale șefului punctului de comandă sunt:*

a) va coordona toate activitățile de căutare/investigare și va asigura cooperarea dintre efectivele participante, fiind singurul care decide și stabilește concret sarcinile fiecărui participant/colectiv, în funcție de evoluția cazului;

b) organizează o ședință operativă de informare, cu participarea polițistului (polițiștilor) ajuns primul la locul faptei, a polițistului de investigații criminale și a celorlalți membri ai echipei de cercetare criminalistică, activitate ce se va desfășura în sistem închis, nefiind permisă participarea membrilor familiei/reclamantului;

c) evaluează situația de fapt și stabilește strategia de lucru (prioritățile, necesarul de personal și logistică, regulile de funcționare și coordonare a anchetei, repartizarea sarcinilor între formațiuni, modalitățile în care se va efectua schimbul și transmiterea de informații);

d) primește și analizează raportul scris al polițistului ajuns primul la fața locului, rapoartele scrise ale polițistului de investigații criminale, ale celorlalți polițiști care au desfășurat activități la fața locului și nominalizează un polițist care va întocmi un opis cu toate activitățile înreprinse până în acel moment;

e) *anunță procurorul criminalist* de la parchetul competent, atunci când sunt indicii că dispariția copilului este urmare a săvârșirii unei infracțiuni (omor, tentativa de omor, lipsire de libertate etc.);

f) dispune utilizarea câinilor specializați pentru preluarea urmei de miros de la unitatea de poliție proprie sau solicită sprijin în acest sens de la cea mai apropiată unitate de poliție, ori, după caz, folosirea câinilor de identificare cadavre;

g) formează echipe de căutare/investigare, măsură ce presupune acoperirea zonei cu patrulă pedestre, în principal fiind vizată zona în care copilul a fost văzut ultima dată;

h) solicită, dacă este necesar, personal suplimentar în sprijinul echipelor care acționează în teren;

i) apreciază dacă se impune prezenta unui cadru medical care să poată acorda primul ajutor la fața locului și, după caz, solicită prezența unei ambulanțe;

j) asigură coordonarea activității tuturor forțelor implicate în căutare (personal auxiliar, voluntari etc.), aflați sub comanda sa;

k) verifică dacă autoritățile cu atribuții pe linia protecției copilului au fost sesizate cu privire la caz și corect informate;

l) monitorizează modul de transpunere în practică a dispozițiilor procedurale de către membrii echipei de cercetare/investigare;

m) dispune verificarea în evidențele cazierului judiciar a tuturor persoanelor incluse în cercul de suspecți;

n) solicită sprijin Centrului de monitorizare pentru mediatizarea noilor aspecte ale cazului, dacă situația o impune;

o) asigură asistența psihologică a familiei copilului dispărut atât prin psihologul desemnat, cât și prin psihologi din cadrul unor servicii sociale sau, după caz, aparținând partenerilor de acțiune din cadrul societății civile, în baza protocoalelor de colaborare existente;

p) permanent, pune la dispoziția analistului noile date rezultate din anchetă pentru completarea analizei inițiale și, ulterior, pentru elaborarea pachetului analitic;

q) colaborează cu psihologul care a întocmit profilul psihologic al copilului dispărut pentru identificarea unor destinații și comportamente probabile ale acestuia.

SECȚIUNEA II - COMPONENTA DE CĂUTARE

Art. 32 - (1) În activitatea de căutare vor fi angrenate atât efectivele, cât și logistica partenerilor de acțiune, în baza protocoalelor încheiate cu aceștia.

(2) Chiar dacă se sesizează dispariția copilului în diferite împrejurări, obligatoriu *se vor desfășura activități de căutare și în locuința de fapt a acestuia* (întrucât există posibilitatea întoarcerii la domiciliu), dar și pentru ridicarea unor obiecte personale necesare anchetei sau identificarea de urme/mijloace materiale de probă lăsate de copil sau, după caz, de suspect.

Art. 33 - Regulile fundamentale în căutarea copiilor constau în:

a) instruirea întregului personal cu privire la procedurile și tehnicile de acțiune și furnizarea de către șeful punctului de comandă a tuturor informațiilor legate de caz, șefilor echipelor de căutare și diseminarea acestora la nivelul tuturor căutătorilor;

b) stabilirea „zonei de căutare”, ținând cont de locul dispariției copilului

(prin încercuirea cvartalului de blocuri în care este poziționat locul dispariției, a zonei împădurite etc.) și dispunerea radială a echipelor de căutare/cercetare în raport cu punctul de comandă;

c) utilizarea câinilor de serviciu specializați se va face anterior desfășurării dispozitivului de căutare;

d) împărțirea pe echipe a efectivelor participante la operațiunile de căutare de către șeful punctului de comandă și nominalizarea unui polițist care va conduce fiecare echipă, stabilirea perimetrului unde acestea vor executa căutarea/scotocirea, avându-se în vedere ca între membrii echipelor să existe legături de vedere;

e) activitățile de căutare se materializează într-o scotocire amănunțită a zonei, concomitent, cu desfășurarea unei anchete din „ușă-n ușă” în cadrul căreia vor fi contactați direct și chestionați patronii de localuri, vânzătorii ambulanți sau de la chioșcuri, muncitorii de la utilitățile publice, trecătorii și cărora le va fi prezentată fotografia copilului dispărut;

f) vor fi avute în vedere spațiile înguste, locurile întunecoase, imobilele părăsite, autovehiculele abandonate (inclusiv camioane, remorci sau spații destinate depozitării) și particularitățile fizico-geografice ale terenului (zone împădurite, vegetație abundentă, cursuri de apă, bălți, râpe, puțuri petroliere, fântâni etc.);

g) vor fi verificate toate autovehiculele care ies din zona de căutare;

h) fiecare căutător este obligat să anunțe șeful echipei de căutare, atunci când identifică o probă/mijloc material de probă, fără să îl atingă sau să-l mute din loc;

i) atunci când situația impune, se va solicita sprijinul pompierilor, unităților militare, echipelor de descarcerare, a unităților specializate în scotocire (aviație, scafandri) sau al voluntarilor;

j) ulterior, în funcție de rezultatul primelor căutări din imediata apropiere a locului dispariției, raza de acțiune va fi extinsă în cercuri concentrice până la acoperirea integrală a zonei în care ar fi putut ajunge copilul de la momentul dispariției până la declanșarea acțiunilor de căutare;

k) pe măsura extinderii acțiunii de căutare, informațiile și datele obținute vor fi comunicate operativ șefului punctului de comandă pentru stabilirea noilor direcții de acțiune;

l) vor fi reluate căutările, în special, în locurile unde nu a fost găsită nici o persoană cu ocazia căutării inițiale și se va reveni la acel loc până la clarificarea situației;

m) întreaga activitate de căutare se va consemna în scris de fiecare șef de echipă prin întocmirea de procese-verbale (rapoarte) în care vor consemna fiecare activitate desfășurată;

n) realizarea unui opis centralizator care să cuprindă numele și apartenența fiecărui căutător (polițist, jandarm sau personal al organizațiilor neguvernamentale, și numele unității/structurii sau ONG din care face parte), precum și zona strict delimitată în care a acționat;

o) este interzisă folosirea personalului neautorizat și neinstruit corespunzător la activitățile de căutare;

p) în funcție de posibilități, în locurile care prezintă interes operativ din perimetrul de căutare, se va avea în vedere, filmarea/fotografierea acestora, întrucât

există posibilitatea introducerii copilului sau a cadavrului acestuia, după efectuarea căutării.

SECȚIUNEA III - COMPONENTA DE INVESTIGARE

1. Atribuțiile punctului de comandă și indicații privind efectuarea anchetei în vecinătate

Art. 34 - (1) Componenta de investigare este o activitate care se desfășoară concomitent cu cea de căutare și, presupune, interogarea unui număr maxim de persoane care ar fi văzut ceva și care ar putea avea relevanță pentru ancheta în curs. Experiența a arătat că și cel mai mic detaliu poate fi extrem de important.

(2) Punctul de comandă constituit la locul producerii evenimentului, pe această componentă, va efectua următoarele:

- a) verifică acuratețea informațiilor primite, precum și a oricăror alte date și informații rezultate din verificările preliminare;
- b) obține o descriere sumară a evoluției familiei;
- c) analizează și evaluează toate informațiile și probele ridicate;
- d) alcătuiește un cerc de suspecti, în care va include obligatoriu persoanele din zonă, cunoscute cu antecedente pentru abuzuri sau tentative de abuz asupra copiilor și ia măsuri de verificare a acestora;
- e) întocmește un plan de acțiune pentru continuarea investigației;
- f) obține numele/prenumele/adresa și numărele de telefon ale prietenilor, rudelor apropiate ale copilului, și procedează la verificarea și investigarea acestora;
- g) efectuează verificări la toate unitățile spitalicești și laboratoarele de medicină legală de pe raza de competență;
- h) solicită extinderea verificărilor la nivel național prin întocmirea unei note de caz cu datele operative obținute;
- i) efectuează verificări în bazele de date din cadrul MIRA (serviciul public comunitar de evidență informatizată a persoanei, serviciul public comunitar pentru eliberarea și evidența pașapoartelor simple, IGPF, bazele de date PRINTRAK BIS/IMAGETRAK/CDN), precum și în evidențele altor structuri;
- j) completează fișele menționate la **art. 18**;
- k) procedează la actualizarea aplicației „Urmăriți”, prin introducerea semnalmentelor și a semnelor particulare ale copilului, precum și a tuturor datelor de interes operativ rezultate din cercetarea la fața locului, făcând mențiune despre acordul familiei pentru mediatizarea cazului;
- l) demarează activitățile de audiere a martorilor și coroborează datele obținute din cercetarea la fața locului cu informațiile furnizate de martori, precum și cu datele rezultate din istoricul familiei copilului dispărut;
- m) în baza concluziilor rezultate din coroborarea tuturor categoriilor de date/ informații și probe deținute stabilește ipotezele de lucru;
- n) solicită sprijin Centrului de monitorizare pentru efectuarea demersurilor necesare în vederea testării la poligraf a persoanelor suspecte (este

indicat ca testarea să fie făcută **cât mai devreme posibil**, astfel încât persoana vizată să perceapă activitatea de testare drept o procedură standard a cercetărilor preliminare, în subconștient persoana realizând că “așa se face” și nicidecum că ar fi suspectă).

Art. 35 - (1) În funcție de locul și împrejurările în care a dispărut copilul, șeful punctului de comandă *va decide* dacă echipele angrenate în activitățile de căutare vor efectua și ancheta în vecinătate.

(2) În cadrul activităților de investigare, vor fi avute în vedere următoarele indicații:

2.1. Repartizarea sarcinilor se va face pe baza planului străzilor, fiecare echipă va primi o fotografie recentă a copilului dispărut, descrierea exactă a persoanei dispărute (semnalmente, semne particulare, obiecte de îmbrăcăminte etc.) și o fișă pe care figurează întrebările ce trebuie puse.

2.2. Derularea anchetării în vecinătate, este indicat să se desfășoare în două faze:

2.2.1. Acțiuni imediate:

a) încă de la investigația preliminară (efectuată imediat după semnalarea evenimentului), cantitatea mărturiilor și a informațiilor primează asupra exactității acestora. Este esențial să se contacteze un număr maxim de persoane în vederea filtrării informațiilor disponibile. Rapiditatea cu care sunt colectate informațiile este primordială, dat fiind faptul că, pe baza acestei prime anchete, se pot culege elemente importante care pot fi exploatate imediat.

b) se notează persoanele absente de la domiciliu în momentul desfășurării anchetei în vecinătate, întrucât este posibil ca acestea să se fi aflat acasă la momentul dispariției și să cunoască anumite elemente importante;

c) este indicat să se facă o listă a locuitorilor de pe stradă, din cartier sau din vecinătate, prin consultarea bazei de date privind evidența persoanelor, iar toate persoanele care figurează pe această listă să fie contactate sistematic;

d) este important, în această fază, să se noteze numerele de înmatriculare, marca, tipul și culoarea tuturor vehiculelor, care se află în staționare pe stradă sau în vecinătate, pentru a putea verifica operativ cui aparțin acestea;

e) șeful punctului de comandă trebuie informat permanent cu privire la evoluția anchetei în vecinătate, elementele importante și care se impun a fi exploatate rapid, trebuie să îi fie comunicate imediat, în vederea orientării cercetărilor.

2.2.2. Acțiuni ulterioare:

a) se va aprofunda ancheta pe baza informațiilor selectate în cursul anchetei preliminare;

b) se va proceda la audierea detaliată a martorilor despre care se estimează că dețin informații care se pot dovedi importante în caz, iar elementele rezultate, vor fi verificate și exploatate rapid;

c) se vor chestiona persoanele care, prin natura profesiei lor frecventează cartierul (factorul poștal, servicii de livrare la domiciliu, serviciul de colectare a deșeurilor...), sau care tranzitează la aceleași ore zona (persoane care fac jogging, se plimbă) și care cunosc, anumite obiceiuri și uzanțe ale cartierului. Contribuția acestora la anchetă poate fi importantă, în măsura în care pot semnală anumite situații suspecte sau neobișnuite (ex: poate au văzut persoana dispărută

altundeva, fără să îi fi dat atenție la acel moment).

2. Audierea și interogatoriul

Art. 36 - (1) Audierea persoanelor implicate are drept scop obținerea informațiilor necesare pentru stabilirea elementelor critice ale cazului sau pentru a proba un fapt prin corelarea probelor deținute cu declarațiile persoanelor implicate în caz.

(2) **Audierea martorilor** presupune un proces de clarificare a aspectelor legate de caz.

(3) În cadrul audierii polițistul se va ghida după regulile prevăzute în **Anexa nr. 8**.

Art. 37 - (1) În cursul investigării unui caz de dispariție/răpire a unui copil, persoanele implicate trebuie identificate în cel mai scurt timp, iar declarațiile acestora analizate în vederea:

a) obținerii informațiilor pentru descoperirea cu operativitate a detaliilor privind identificarea suspectului sau a locației la care se află copilul dispărut, clarificarea probelor existente în cauză sau necesitatea obținerii unor autorizații de percheziție;

b) prevenirii pierderii probelor în mod accidental datorită trecerii timpului, condițiilor meteo sau alterării directe; polițiștii trebuie să fie conștienți de faptul că suspectul urmărește distrugerea probelor care sunt împotriva sa;

(2) Regula de bază este ca martorii să fie audiați imediat ce au fost identificați. Suspecții pot fi audiați ca martori, pentru că atâta timp cât nu au fost puși sub acuzare, subconștientul lor continuă să-i determine să se considere martori.

Art. 38 - În ansamblu, audierea cuprinde **trei momente principale**:

a) interviul preliminar;

b) stabilirea situației reale de fapt;

c) interpretarea răspunsurilor obținute.

Art. 39 - Polițistul anchetator trebuie :

a) să acorde o atenție deosebită modului în care formulează întrebările, fiind conștient de faptul că, de multe ori, formularea întrebării poate să inducă răspunsul celui audiat;

b) să dea dovadă de strictețe în ceea ce privește răspunsurile primite; trebuie să arate determinare în primirea unui răspuns complet la întrebările formulate;

c) să anticipeze comportamentul suspectului pe timpul unui eventual proces penal și să formuleze întrebările în așa fel încât să nu dea posibilitatea acestuia să schimbe sensul declarației în cursul procesului;

d) să prevadă și eventualele cereri ale apărătorului suspectului pe timpul procesului și să caute să combată invocarea unor eventuale nereguli prin consistența răspunsurilor primite.

Art. 40 - (1) Finalizarea audierii se materializează în sintetizarea datelor și informațiilor obținute, incluzând discuții finale asupra dispariției sau, după caz, planificarea unor audieri alternative ori efectuarea unor propuneri de reținere/arestare.

(2) În cadrul discuțiilor finale, suspectul trebuie conștientizat asupra faptului că s-a dovedit folositor elucidării cazului, prin crearea sentimentului utilității.

(3) Polițistul trebuie să acorde o atenție deosebită respectării prevederilor legale, astfel încât să fie convins că în cazul respectiv nu s-au strecurat vicii de procedură, care mai târziu în proces vor constitui avantaje în favoarea suspectului.

3. Atribuțiile structurilor care acționează în sistem integrat

Art. 41 – În cazul dispariției unui copil, **polițiștii structurilor de ordine publică** (proximitate, agenți de siguranță publică) și din cadrul **poliției rutiere** au următoarele atribuții:

a) efectuează verificările preliminare prevăzute la **art. 8 alin. (2)**, în calitate de polițiști prim sesizați;

b) participă efectiv la activitățile de căutare și scotocire conform planului întocmit la nivelul Centrului de monitorizare;

c) efectuează filtre de circulație în perimetrul de căutare;

d) execută activitățile dispuse de către Centrul de monitorizare;

e) distribuie postere, pliante, fluturași cu fotografia copilului dispărut în zona lor de competență și solicită sprijinul cetățenilor pentru obținerea de date.

Art. 42 – **Institutul pentru Cercetarea și Prevenirea Criminalității**, prin structurile teritoriale, procedează la:

a) contactarea organizațiilor neguvernamentale care au în domeniul de activitate problematica protecției copiilor sau care pot participa cu voluntari în sprijinul activităților de căutare ale poliției;

b) prin structurile teritoriale realizează baze de date cu centrele de primire minori de pe teritoriul fiecărui județ/sector (persoana de contact, număr de telefon, adresă de e-mail);

c) contactarea centrelor de primire minori și a celor care acordă asistență victimelor traficului de persoane de pe raza lor de competență și stabilirea unei modalități de informare permanentă a poliției în legătură cu copiii primiți în centrele respective;

d) sensibilizarea și atragerea populației la colaborare pentru rezolvarea cazului în cel mai scurt timp;

e) efectuează la nivel local și național analize ale situației operative, pe baza „fișei cazului copilului dispărut”, prevăzută la **Anexa nr. 11**;

f) elaborează și adaptează programele de informare și prevenire, în funcție de rezultatele obținute din analizele efectuate;

g) evaluează și perfecționează programele de prevenire a violenței în familie, tratată ca factor de prim ordin în cauzalitatea părăsirii voluntare a domiciliului de către copii.

Art. 43 – Structura de Combatere a Criminalității Organizate efectuează verificări în bazele de date privind traficantii de persoane, interoghează site-urile ce promovează pornografia infantilă și culeg informații din zona lor de competență.

Art. 44 - Structurile de analiză a informațiilor colectează, evaluează și analizează toate informațiile acumulate în caz și, pe baza acestora, realizează pachete analitice (rapoarte de analiză, hărți relaționale, hărți de frecvență apeluri, hărți de evenimente etc.), menite să conducă la orientarea căutărilor.

4. Cooperarea cu comunitatea

Art. 45 – (1) Spiritul de solidaritate al membrilor comunității determină implicarea afectivă a locuitorilor din zona dispariției unui copil în soluționarea unui astfel de caz.

(2) Fără să se suprapună anchetei polițienești, membrii comunității locale se pot constitui într-un sprijin real al eforturilor polițiștilor prin simpla observare, sporirea atenției și rigurozității în relațiile cu persoane pe care nu le cunosc sau care li se par suspecte.

(3) Frecvent, la nivelul comunităților locale se pot forma **grupuri comunitare** care, sub coordonarea poliției, participă la activitățile de căutare a copilului dispărut prin distribuirea de pliante/fluturași/postere cu fotografia și semnalmentele acestuia.

SECTIUNEA IV - CONSILIEREA MEMBRILOR FAMILIEI COPILULUI DISPĂRUT

Art. 46 - (1) Acest aspect trebuie tratat plecându-se de la premisa că membrii familiei unui copil dispărut afișează o stare de neliniște și tulburare generată de eveniment.

(2) Polițiștii nu trebuie să considere acest comportament drept unul necorespunzător (inadecvat) și trebuie să conștientizeze că părinții și cei apropiați sunt puternic afectați emoțional în astfel de situații.

(3) Din practică s-a reținut că, de multe ori, acțiunile părinților în astfel de ocazii sunt imprevizibile, greu de intuit și contracarat, ele datorându-se stării de neliniște și sentimentului de nesiguranță.

(4) În acest context, atitudinea polițistului va trebui să fie una de înțelegere și conștientizare a situației de fapt, motiv pentru care va discuta cu aceștia și va stabili dacă au sau nu nevoie de asistența unui psiholog.

(5) În mod obligatoriu, polițistul desemnat cu instrumentarea cazului va furniza membrilor familiei datele sale de contact și va avea obligația de a expune acestora periodic stadiul cercetărilor.

Art. 47 – (1) Membrii familiei vor fi informați de către polițistul desemnat

cu instrumentarea cazului că poliția face tot ce este legal și omenește posibil, folosește toate mijloacele și desfășoară absolut toate activitățile pentru localizarea copilului dispărut.

(2) În activitatea de sprijinire efectivă a familiei, specialistul psiholog are următoarele atribuții:

a) explică familiei ce implică și ce urmărește cercetarea (scopul final);
b) pregătește, cu răbdare și pe un ton adecvat, membrii familiei pentru orice rezultat al anchetei (posibilități de localizare/găsire, revenirea copilului la domiciliu, rănire/vătămare, deces etc.);

c) instruește membrii familiei cu privire la primirea unor eventuale telefoane de amenințare, cereri de răscumpărare, oferte de implicare în caz a unor detectivi particulari etc;

d) explică cum poate influența atitudinea lor mersul anchetei, atât în sens pozitiv, cât și negativ;

e) își notează numele și datele de stare civilă a tuturor persoanelor cu care familia intră în contact.

(3) În cazul unei anchete de durată este esențială ținerea legăturii cu membrii familiei, materializată în întâlniri periodice, care vor da posibilitatea părinților să formuleze diferite observații sau sugestii cu privire la caz.

(4) Transmite șefului punctului de comandă toate informațiile de interes operativ obținute.

SECȚIUNEA V - MOBILITATEA PUNCTULUI DE COMANDĂ

Art. 48 – (1) Dacă copilul dispărut nu a fost localizat într-un interval rezonabil de timp, în condițiile în care toate activitățile de căutare/investigare într-o anumită zonă au fost epuizate, punctul de comandă instituit inițial poate fi deplasat într-o altă zonă.

(2) Mutarea punctului de comandă se va face rapid și, ca regulă, se va reține că, noul amplasament să fie în afara zonei de vizibilitate a casei familiei copilului dispărut.

(3) Concomitent, membrii familiei vor trebui anunțați cu privire la mutarea punctului de comandă, ținându-se cont de faptul că, acestora va trebui să li se explice rațiunea acestei mutări, pentru a nu le da sentimentul încetinirii ritmului cercetărilor ci, dimpotrivă, să fie convingși că mutarea punctului de comandă va fi benefică mersului cercetărilor.

(4) Dacă se anticipează o reacție negativă a reprezentanților mass-media, referitoare la mutarea punctului de comandă, este recomandabil ca, imediat, să fie remis un **comunicat de presă** din care să rezulte explicit faptul că activitatea de căutare a impus mutarea în sprijinul asigurării succesului investigației.

SECȚIUNEA VI - INVESTIGAȚIA PRELUNGITĂ / ANCHETA PRELUNGITĂ

Art. 49 - Această fază a cercetării se declanșează atunci când devine evident faptul că, în ciuda eforturilor depuse în faza inițială și a activităților întreprinse, localizarea/găsirea copilului tinde să devină o operațiune de durată. Acest fapt este cert atunci când, deși punctul de comandă a fost mutat, activitățile în teren nu au avut ca rezultat localizarea copilului.

Art. 50 – (1) Se impune o reevaluare a situației pe noi criterii de eficiență, proces care implică următoarele acțiuni:

- a) recitirea tuturor rapoartelor și a declarațiilor;
- b) reluarea cercetării la locul faptei va trebui efectuată la aceeași oră din zi, când se presupune că s-a produs dispariția și se va acorda o atenție sporită supravegherii împrejurimilor;
- c) reanalizarea tuturor informațiilor primite din partea martorilor de-a lungul investigației inițiale și cercetarea fiecărei persoane implicate, în desfășurarea cercetărilor sub diverse forme;
- d) reexaminarea tuturor categoriilor de probe ridicate;
- e) reevaluarea fiecărei informații, furnizate de agențiile/organizațiile însărcinate cu protecția minorilor, despre copilul dispărut;
- f) stabilirea unor termene precise de realizare a noilor sarcini;
- g) reactualizarea cercurilor de suspecți;
- h) reaudierea persoanelor considerate martori-cheie;
- i) audierea diferitelor categorii de personal, cum ar fi: angajați ai stațiilor de carburant, ai companiilor de gaze, electricitate sau alte utilități publice, conducători de taximetre, personalul oficiilor poștale, gunoierilor (operatori ecologici) etc.;
- j) reanalizarea rezultatelor concrete obținute, în scopul mobilizării de noi resurse;
- k) informarea periodică a mass-media, cu privire la caz;
- l) în funcție de posibilități, stabilirea unor modalități de recompensare a persoanelor care furnizează informații ce pot fi valorificate.

(2) Trebuie reținut faptul că, în multe cazuri, victima se cunoaște cu agresorul/autorul și de aceea, reanalizarea împrejurimilor locului faptei se poate dovedi benefică, în ideea că autorul nu este o persoană complet străină copilului.

(3) O atenție sporită trebuie acordată identificării persoanelor care, la acea oră a zilei, au frecventat zona din care a dispărut copilul, insistându-se pe aspectele care, acestora, li s-au părut neobișnuite.

(4) Informațiile nou obținute vor fi evaluate în funcție de datele deja existente în caz.

(5) În situația în care au fost realizate înregistrări video cu persoanele prezente la fața locului, se vor reviziona fragmentele înregistrate, iar cele care prezintă o importanță deosebită (imagini cu prim-planuri de persoane sau în care apare clar chipul celor filmați), vor fi fixate pe suport foto și, obligatoriu vor fi prezentate părinților și eventual martorilor.

Art. 51 - În cazul unei investigații / anchete prelungite, pentru polițistul

anchetator intervine pericolul “personalizării” cazului. Acest aspect vizează, în principal, faptul că polițistul, datorită fixării în timp în plan mental a propriei teorii cu privire la caz, nu mai acceptă sau consideră inoportună orientarea cercetărilor și în alte direcții. De aceea, ori de câte ori șeful coordonator se va confrunta cu o astfel de situație, va trebui să intervină și să corecteze atitudinea polițistului anchetator.

SECȚIUNEA VII - GĂSIREA COPILULUI ȘI ÎNCHIDEREA CAZULUI

Art. 52 – (1) Cazul unui copil dispărut este considerat închis numai după găsirea sau identificarea certă a acestuia, ulterior localizării.

(2) Copilul dispărut și găsit pe raza de competență a altei unități de poliție sau într-un punct de frontieră, va fi preluat de către unitatea de poliție care a instrumentat cazul;

(3) Până în momentul preluării acestuia, se va proceda la internarea lui într-un centru de primire specializat, de pe raza județului unde a fost găsit.

(4) În cazul copilului cu vârsta cuprinsă între 14 - 18 ani, care după găsire refuză întoarcerea la domiciliu, se va proceda la contactarea direcției generale de asistență și protecție a copilului pentru luarea măsurilor legale, potrivit competenței și, totodată, la anunțarea părinților/apartinătorilor legali cu privire la măsura dispusă.

Art. 53 - După găsirea copilului se recomandă desfășurarea următoarelor activități:

a) examinarea corporală completă a acestuia;

b) ascultarea copilului, verificarea faptică a celor susținute și dispunerea măsurilor legale ce se impun. Ținând cont de starea copilului-victimă, ascultarea va trebui efectuată cu calm, înțelegere și răbdare în prezența părinților/reprezentanților legali și a unui psiholog;

c) încredințarea copilului familiei/unității de ocrotire este obligatoriu să se facă în particular, fără prezența mass-mediei;

d) revocarea urmăririi și solicitarea radierii celorlalte mențiuni din evidențe;

e) anunțarea CRCDES despre găsirea copilului la telefoanele menționate la **art. 3 lit. e**);

f) cu acordul părinților/reprezentanților legali, datele privind copilul dispărut și impresiunile papilare ale acestuia, vor fi introduse în bazele de date IMAGETRAK și PRINTRAK BIS, urmând a fi folosite într-un eventual caz de dispariție a acestuia;

g) în cazul găsirii cadavrului copilului dispărut într-o stare improprie identificării, pentru stabilirea identității certe a acestuia, (când nu se poate realiza prin alte metode), se vor efectua teste de filiație prin recoltarea de probe biologice de la mamă, tată, eventual, frați, care vor fi prelucrate în Laboratorul de Genetică al Institutului de Criminalistică sau Institutul Național de Medicină Legală.

Art. 54 - În situația în care cazul a beneficiat de o mediatizare excesivă,

comunicatul de presă, ce va fi transmis de poliție, va trebui să fie întocmit cu maximă atenție, astfel încât să nu pericliteze în nici un fel activitatea judiciară ulterioară și nici să nu lezeze demnitatea victimei sau a familiei acesteia, prevenind transmiterea unui mesaj distorsionat.

Art. 55 - Întocmirea probațiunii pentru participarea copilului victimă la un eventual proces penal, trebuie tratată cu mare atenție, fără a se abuza de persoana acestuia prin folosirea excesivă a întrebărilor (recomandându-se limitarea acestora la cele esențiale) ori audierea lui repetate.

CAPITOLUL II

SITUAȚII PARTICULARE DE DISPARIȚII

SECȚIUNEA I - COPILUL FUGIT DE LA DOMICILIU / REȘEDINȚĂ SAU DINTR-UN CENTRU DE OCROTIRE

1. Atribuțiile polițistului desemnat cu instrumentarea cazului

Art. 56 – (1) Investigarea cazurilor **copiilor fugiți** prezintă anumite particularități față de cercetarea copiilor dispăruți în *circumstanțe alarmante* și, de aceea, polițiștii desemnați cu cercetarea, vor desfășura doar anumite activități din cele prevăzute în Cap.I.

(2) Inițial, se va verifica dacă este vorba într-adevăr de o fugă, sens în care se culeg cât mai multe elemente ce pot să confirme această ipoteză. Trebuie avut în vedere că, în anumite cazuri, o fugă poate fi asimilată cu o dispariție alarmantă.

(3) În funcție de împrejurările în care a părăsit domiciliul, se stabilește dacă copilul se încadrează în vreunul din criteriile de risc privind disparițiile în *circumstanțe alarmante* și în raport de aceasta se vor orienta cercetările.

Art. 57 - Polițistul de la unitatea de poliție sesizată, desemnat cu instrumentarea cazului, în mod operativ, execută următoarele activități:

a) înregistrează cazul, pe baza sesizării/reclamației depusă direct la poliție de către părinți/reprezentanții legali ai copilului, care va fi completată conform **Anexei nr. 2**.

b. semnalează cazul CRCDES la numerele de telefon prevăzute **la art. 3 lit. e)**;

c. după înregistrarea cazului, se va proceda la audierea persoanei care sesizează dispariția, conform îndrumarului din **Anexa nr. 3**;

d. raportează evenimentul la dispeceratul central al IGPR;

e. stabilește când, unde și de către cine a fost văzut copilul ultima dată; discută cu persoanele identificate;

f. obține o fotografie recentă și informații cu privire la semnalmente, semnele particulare și obiectele de îmbrăcăminte ale copilului, precum și

circumstanțele în care acesta a fugit ;

g. ia măsuri sau solicită sprijin pentru informarea polițiștilor care lucrează pe teren (de ordine publică, circulație etc.) despre dispariție, prin transmiterea semnalmentelor, semnelor particulare, obiectelor de îmbrăcăminte și a fotografiei copilului fugit;

h. împreună cu specialistul criminalist, se deplasează la fața locului pentru efectuarea cercetării criminalistice conform prevederilor **art. 14-17**;

i. stabilește locul dispariției și ia măsuri de conservare prin delimitarea zonei ce urmează a fi cercetată și interzice accesul, pentru o eventuală utilizare a câinilor de urmă;

j. efectuează verificări la domiciliul copilului fugit, stabilește identitatea și audiază persoanele prezente, precum și pe cele care au avut ultimele contacte cu persoana dispărută;

k. culege de la familie și de la cei apropiați eventuale informații utile pentru orientarea cercetărilor;

l. obține numele/prenumele/adresa/numărul de telefon al prietenilor copilului și rudelor apropiate; audiază amănunțit prietenii copilului fugit, pentru a stabili profilul acestuia, obiceiurile, locurile frecventate, anturajul etc.;

m. instruește prietenii copilului fugit să nu divulge nimănui date și informații legate de caz; confidențialitatea este un aspect foarte important (din practica s-a reținut ca 50 % din copiii fugiți solicită, la scurt timp după părăsirea familiei, sprijin sau ajutor din partea prietenilor;

n identifică (cu ajutorul părinților) obiectele personale ale copilului, care lipsesc și care pot avea legătură cu cazul;

o efectuează verificări în evidentele cazierului judiciar, pentru a stabili dacă copilul este cunoscut cu antecedente penale și în baza de date “Urmăriți”, pentru a stabili istoricul disparițiilor anterioare etc.;

p. efectuează investigații și procedează la audierea profesorilor, colegilor de clasă, consilierilor școlari, concomitent cu verificarea datelor existente la nivelul unității de învățământ cu privire la copilul fugit (frecvența la cursuri, absențe, comportament, afilierea la găștii de cartier, probleme familiale etc).

r **imediat** după obținerea datelor de stare civilă, a fotografiei, semnalmentelor, semnelor particulare și obiectelor de vestimentație, prin birourile/compartimentele din cadrul serviciilor de investigații criminale de la inspectoratele de poliție județene/DGPMB, solicită darea în urmărire a copilului **la nivel național** și consemnul la frontieră, precum și căutarea **la nivel internațional** prin intermediul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională – Biroul Național Interpol;

s. împreună cu specialistul criminalist, întocmește fișele prevăzute **la art. 18**. Fișa copilului dispărut va fi transmisă în format electronic către stația IMAGETRAK, de unde va fi difuzată la următoarele adrese de intrapol:

- *presa@igpr.local* în vederea mediatizării în mijloacele centrale de informare;
- *secretariat_dic@igpr.local* în vederea implementării în pagina WEB;
- *dispecer_igpr@igpr.local* în vederea transiterii la toate IPJ-urile

și dispeceratul IGPF;

ș. efectuează verificări la centrele de minori, instituții de ocrotire, etc., și informează autoritățile locale de protecție a copilului;

t. verifică personal antecedentele medicale ale copilului și stabilește existența/inexistența factorilor de risc (dependența de droguri, alcoolismul, anturajul, etc.);

ț. stabilește dacă copilul folosește Internetul și identifică cât mai urgent cu putință adresa de e-mail cel mai des accesată; concomitent, solicită sprijin polițistului specialist din cadrul formațiunii de combatere a criminalității organizate, pentru identificarea cu maximă operativitate a deținătorului adresei, în scopul evaluării gradului de risc al situației în care se află copilul fugit;

2. Investigația prelungită

Art. 58 - (1) Dacă de la primirea sesizării, în ciuda activităților întreprinse **a trecut o perioadă considerabilă de timp** în care nu s-a reușit localizarea copilului fugit, polițistul anchetator va extinde cercetările prin evaluarea situației de fapt și va lua în considerare noi aspecte care să vizeze orientarea căutărilor.

(2) Termenul de “perioadă considerabilă” are accepțiuni diferite de la caz la caz și se referă atât la circumstanțele în care a avut loc fuga copilului, cât și la suma activităților întreprinse în vederea localizării acestuia.

(3) Pe parcursul fazei de investigație prelungită, polițistul anchetator are următoarele atribuții:

a) informațiile/datele obținute din verificări le transmite structurii de analiză a informațiilor pentru efectuarea unor analize operaționale. Transmite în continuare, analistului, datele rezultate din anchetă pentru completarea analizei inițiale;

b) reaudierea prietenilor, colegilor de clasă precum și identificarea altor categorii de persoane ce pot furniza informații;

c) asigură asistență familiei prin solicitarea de sprijin unităților/organizațiilor cu atribuții pe linia protecției copiilor;

d) efectuează verificări în baza de date CDN privind cadavrele/persoanele cu identitate necunoscută;

e) obține informații privind antecedentele medicale ale copilului fugit de la unitățile spitalicești locale;

f) în baza protocoalelor de colaborare, solicită sprijin CRCDES și altor asociații private/organizații neguvernamentale în vederea difuzării anunțurilor despre dispariție.

3. Particularități ale cercetării criminalistice în cazul copiilor fugiți

Art. 59 – În cazul efectuării cercetării criminalistice la domiciliul copiilor dispăruți/fugiți/abuzati, în mod obligatoriu trebuie avute în vedere, urmărite sau, după caz, ridicate 4 categorii de urme:

a) *Categoria I – urme/probe materiale care cuprind:*

1. înscrisuri privind activitatea curentă (din timpul liber);
2. înscrisuri privind activitatea școlară (clase absolvite, recomandări de la profesori, absențe etc);
3. înscrisuri privind antecedentele medicale și dentiția.
4. catalogul școlar (util în stabilirea cercului de prieteni);
5. camera video, aparate foto, filme neprocesate;
6. opis al activităților desfășurate cu ajutorul computerului;
7. documente privind ocupația, contul bancar, telefonul autorului;
8. contracte de închiriere/subînchiriere;
9. fotografiile ale suspectului în care apare cu fizionomia schimbată;
10. conținutul coșului/coșurilor de gunoi aparținând suspectului;
11. îmbrăcămintea purtată de suspect pe timpul agresiunii.

b) Categoria a II-a – elemente specifice locului faptei în cazul copilului abuzat

1. urme de spermă (în cazul abuzării sexuale);
2. urme de sânge (violențe/molestări);
3. înscrisuri din care să rezulte intenția (fugă/sinucidere);
4. fotografiile ale victimei;
5. așternutul de pe patul suspectului și lenjeria acestuia;
6. obiecte/arme folosite de suspect la comiterea agresiunii;
7. droguri sau alcool (folosite la sedarea copilului);
8. mijloace materiale de probă în susținerea activității infracționale (fotografii, casete audio/video, filme nedevolate);
9. materiale pornografice (afișe, postere, imagini din computer);
10. orice element (obiect) care se poate corobora cu declarațiile copilului și poate veni în susținerea celor declarate la audiere;
11. orice obiect lăsat/uitat de victimă în câmpul infracțional;
12. obiecte aparținând copilului reținute cu intenție de agresor;

c) Categoria a III-a – urme de comparat

1. fire de păr (pieptene, perie de păr);
2. fibre de orice natură;
3. urme de spermă, sânge, secreții;
4. unghii rupte (analizarea depozitului subunghial);
5. urme dentare (mușcături);
6. urme papilare;
7. înscrisuri (probe de scriere pentru comparare);

4. Închiderea cazului/finalizarea anchetei

Art. 60 – (1) Și în cazul copilului fugit, sunt aplicabile dispozițiile cuprinse în **art. 52-55**, însă misiunea polițistului anchetator nu se încheie imediat după ce copilul a fost încredințat familiei/aparținătorilor legali.

(2) În faza finalizării cercetărilor polițistul anchetator trebuie să stabilească nu numai motivul exact al fugii copilului, cât mai ales ce măsuri trebuie avute în vedere pentru prevenirea unor astfel de fapte.

(3) Activitatea de prevenire în astfel de cazuri prezintă o importanță

deosebită în condițiile în care, un copil care a fugit de acasă, în mod repetat, a deprins deja “tehnicele și modalitățile” de a sta ascuns pentru cât mai mult timp, ceea ce crește simțitor riscul exploatării lui.

(4) În scop preventiv, ICPC prin structurile teritoriale va desfășura activitățile prevăzute la **art. 42**;

(5) În toate cazurile de dispariții repetate de la domiciliu/reședință sau din centrele de ocrotire, polițistul de investigații criminale, la finalizarea fiecărui caz de dispariție, va informa în mod obligatoriu direcția generală de asistență socială și protecția copilului pentru a lua măsurile specifice, potrivit competenței;

(6) Dacă părinții/reprezentanții legali își dau acordul, copilul va fi amprentat și fotografiat, iar impresiunile vor fi introduse în baza de date IMAGETRAK, urmând a fi folosite ulterior, într-un nou caz de fugă a acestuia.

(7) În cazul copiilor fugiți din centrele de minori și găsiți pe raza altui județ, se va proceda la internarea acestora într-un centru de primire specializat de pe raza județului respectiv, urmând ca acesta din urmă să efectueze transferul la centrul de unde a fugit.

Art. 61 – (1) După găsim, se va acorda o atenție deosebită audierii copilului fugit de la domiciliu, pentru stabilirea detaliilor și lămurirea cazului sub toate aspectele.

(2) În cazul în care se constată că persoana care a sesizat dispariția a indus în eroare cu vinovăție poliția, dând indicii false cu privire la motivul dispariției sau locul unde se află copilul, aceasta va putea fi sancționată contravențional conform art. 2 pct. 13 din Legea nr. 61/1991, republicată, pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 62 – (1) În funcție de starea emoțională și dorințele persoanelor vizate se va acorda asistență psihologică familiei și copilului.

(2) Consilierea se va putea face de către psihologi specializați din cadrul direcțiilor generale județene de asistență socială și protecție a copilului, a CRCDES și a altor organizații neguvernamentale.

SECȚIUNEA II - CERCETAREA ÎN CAZURILE COPILOR DISPARUȚI/FUGIȚI CA URMARE A UNOR FORME DE ABUZ EXERCITATE ASUPRA LOR SAU A ALTOR CAUZE

Art. 63 – (1) În situația în care se constată că copilul a fugit de acasă din cauza unor tulburări de comportament, pentru vagabondaj, prostituție voluntară, cerșetorie voluntară etc., polițistul desemnat cu instrumentarea cazului va desfășura următoarele activități:

a) sesizează direcția generală de asistență socială și protecție a copilului pentru a lua măsuri de includere a acestuia în programe de consiliere și asistență psihologică.

b) verifică dacă fuga de acasă s-a produs pe fondul lipsei de

supraveghere a părinților și apreciază dacă se impune sancționarea acestora, conform art. 2 pct. 36 din Legea nr. 61/1991, republicată, pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 64 - În situația în care apar indicii cu privire la exercitarea asupra copilului a unor abuzuri sexuale fizice sau mentale, prezentate în **Anexa nr. 9**, de către părinți, membrii familiei sau alte persoane (tutore, curator, asistent maternal, responsabili din centre de ocrotire etc.), polițistul anchetator va proceda la:

a) anunță direcția generală de asistență socială și protecție a copilului pentru a lua măsuri specifice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului;

b) semnalează cazul CRCDES la numerele de telefon prevăzute la **art. 3 lit. e**);

c) ascultă copilul și frații/surorile acestuia, în prezența unui psiholog abilitat, a părintelui neimplicat sau a reprezentanților legali; este indicat ca aceasta să se facă în camere special amenajate, și să se înregistreze audio/video, pentru a evita revictimizarea copilului, prin audiere repetată;

d) dispune efectuarea unei examinări medico-legale a copilului;

e) în cazul în care nu există depusă o plângere sau denunț în acest sens, întocmește un proces verbal de sesizare din oficiu;

f) dacă, după audierea copilului, apar elemente noi, reefectuează cercetarea locului faptei și procedează la ridicarea de noi obiecte și înscrisuri;

g) audiază membrii familiei, martorii sau alte persoane ce pot furniza date de interes operativ (medici, asistenți medicali, educatori, îndrumători etc);

h) solicită efectuarea unei anchete sociale;

i) în funcție de rezultatul cercetărilor, aplică dispozițiile Codului penal și Codului de procedură penală în materie, făcând propunerile corespunzătoare.

SECȚIUNEA III - COPILUL DISPĂRUT CA URMARE A TRAFICULUI DE PERSOANE ȘI A PORNOGRAFIEI INFANTILE PE INTERNET

1. Particularități în investigarea infracțiunilor de trafic de persoane

Art. 65 - Traficul de persoane presupune recrutarea, transportarea, transferarea, cazarea sau primirea de persoane, prin amenințare sau violență sau alte forme de constrângere, răpire, fraudă, înșelăciune sau abuz de putere ori profitând de imposibilitatea acelei persoane de a se apăra ori prin oferirea sau primirea de bani sau alte foloase pentru obținerea consimțământului persoanei care are autoritate asupra altei persoane, în scopul exploatării. Exploatarea înseamnă, cel puțin, exploatare sexuală, muncă forțată sau alte servicii, sclavie sau practici similare sclaviei, aservire sau prelevarea de organe.

Art. 66 - (1) Modul de identificare a copiilor traficați reprezintă una din provocările majore cu care se confruntă polițiștii însărcinați cu aplicarea legii. Este dificil de distins între un caz de trafic de copii și cazurile de muncă la negru, migrație ilegală sau prostituție.

(2) În majoritatea cazurilor, copiii traficați nu-și denunță agresorii, fie datorită riscurilor de răzbunare împotriva lor și/sau a familiei, fie datorită experiențelor violente și traumatizante pe care le-au trăit. Prin urmare, polițiștii se găsesc într-o situație complet diferită față de celelalte infracțiuni, în care victimele sunt de obicei disponibile să coopereze imediat și să denunțe făptuitorii.

(3) Rolul forțelor de poliție în instrumentarea cazurilor de trafic este complex. Acesta presupune nu doar investigarea și obținerea de probe, **ci și asigurarea securității și protecției victimelor implicate pe parcursul întregului proces, după identificarea lor** (pe timpul perioadei de reflecție, a unei posibile faze de judecată și/sau înainte/după o posibilă repatriere).

(4) În activitățile antitrafic, este necesară o cooperare strânsă între poliție și alte instituții, cât și cu organizațiile neguvernamentale pe baza protocoalelor de colaborare încheiate. Acestea joacă un rol foarte important în ceea ce privește sprijinul acordat victimei.

1.1 - Moduri de recrutare a victimelor

Art. 67 - (1) Metodele de recrutare ale copiilor variază în funcție de modul de operare și de nivelul de organizare a traficantilor. Recrutarea se face prin persoane care acționează individual, lucrând în sistemul „din ușă în ușă”, prin rețele informale ce pot cuprinde membri de familie și prieteni, prin publicitate media sau prin intermediari legali, inclusiv prin agențiile de recrutare care oferă locuri de muncă, de studiu, căsătorie sau călătorii în străinătate.

(2) Persoanele sunt recrutate de traficanți în țara lor de origine și apoi sunt traficate către una sau mai multe țări unde sunt supuse exploatații.

(3) Cele mai uzitate metode de către traficanți sunt lipsirea de libertate a copilului în scopul exploatații acestuia prin vânzare, exploatare a forței de muncă, cerșetorie sau promisiunea unui loc de muncă în străinătate bine plătit.

1.2 - Forme de exploatare a victimelor

Art. 68 - (1) Traficul de ființe umane are loc sub diferite tipuri și forme : exploatare sexuală, exploatare prin muncă forțată (în agricultură, construcții, mici fabrici unde se prestează muncă brută), practicarea cerșetoriei, sau obligarea la săvârșirea de furturi din parcări și magazine.

(2) Unul dintre cele mai răspândite mijloace de a controla victimele este sistemul de **sclavie cauzată de o îndatorare**. În practică, acest sistem apare atunci când o persoană devine o garanție pentru o datorie sau împrumut. În cazurile de trafic, victimelor li se cere să plătească sume exagerate pentru transportul lor până la locul de destinație, la care se adaugă rate exorbitante ale dobânzii, precum și sume exagerate pentru hrană, cazare și haine. Acesta este unul din principalele mecanisme de control folosite de traficanți asupra victimelor lor.

Art. 69 - În situația în care apar indicii cu privire la posibilitatea traficării copilului în scopul exploatării (prin cerșetorie, exploatare sexuală sau prin muncă forțată, în vederea intermedierei de adopții ilegale, prelevarea de organe), polițistul din cadrul structurii de investigații criminale va contacta, de urgență, polițistul specializat din cadrul structurii de combatere a criminalității organizate care va proceda astfel:

a) identifică copilul traficant, respectând procedurile specifice care trebuie să fie urmate atunci când este vorba de un copil – victimă, **conform Anexei nr. 10**, ținând cont de interesul major al acestuia. Dacă vârsta victimei nu este determinată, se prezumă că aceasta este sub 18 ani și se procedează în consecință până la aflarea vârstei și identității reale;

b) organizează imediat transferul copilului către un adăpost din cadrul direcțiilor generale județene de asistență socială și protecție a copilului sau al unei organizații neguvernamentale cu sediul cel mai apropiat. Dacă este posibil, întrebările inițiale ar trebui să fie amânate până în momentul în care copilul a fost mutat într-o locație sigură;

c) semnalează cazul CRCDES la numerele de telefon prevăzute la **art. 3 lit. e)**;

d) audiază victima, lăsând ca investigația să fie “condusă” de aceasta, în sensul că, se bazează în primul moment pe declarațiile ei. Mărturia victimei este esențială, întrucât persoana traficantă este în poziția cea mai bună de a oferi sau confirma detalii importante privind procesul de trafic;

e) tratează copilul ca victimă a unei infracțiuni grave, evitând revictimizarea acesteia;

f) acordă victimei o perioadă de reflecție, chiar în cazurile în care aceasta își exprimă imediat dorința de a coopera;

g) informează victima asupra drepturilor și obligațiilor pe care le are în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, aducându-i la cunoștință și riscurile care derivă din orice decizie luată;

h) efectuează verificări în bazele de date ale Poliției Române pentru a clarifica dacă informațiile furnizate de victimă sunt reale;

i) informează, de îndată, procurorul pentru a dispune măsurile necesare;

j) execută măsurile dispuse de procuror.

2. Particularități în investigarea infracțiunilor de pornografie infantilă pe internet

Art. 70 - În conformitate cu dispozițiile Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice, în mediul de afaceri și prevenirii corupției, „constituie infracțiune producerea în vederea răspândirii, oferirea sau punerea la dispoziție, răspândirea sau transmiterea, procurarea pentru sine sau pentru altul de materiale pornografice cu copii prin sisteme informatice ori deținerea, fără drept, de materiale pornografice cu copii într-un sistem informatic sau un mijloc de stocare a datelor informatice”.

Art. 71 - În situația în care apar indicii cu privire la posibilitatea folosirii copilului în scopul pornografiei infantile pe internet, polițistul din cadrul structurii de investigații criminale va contacta, de îndată, polițistul specializat din cadrul structurii de combatere a criminalității organizate.

Art. 72 - Atribuțiile polițistului specializat în combaterea criminalității informatice vizează în principal:

- a) identificarea copilului care apare în imagini;
- b) modul și locul de realizare al materialelor;
- c) identificarea autorilor/producătorilor;
- d) semnalează cazul CRCDES la numerele de telefon prevăzute la **art.**

3 lit. e);

e) consultă bazele de date, cu materiale pornografice cu copii existente la nivelul Secretariatului General al Interpol și al Biroului Federal de Investigații din SUA, în scopul identificării copiilor și stabilirii dacă astfel de imagini au mai făcut obiectul unor investigații de către alte structuri de poliție;

f) informează, de îndată, procurorul și execută măsurile dispuse de acesta.

Art. 73 - Principalele moduri de operare și proceduri de lucru sunt:

a) Postarea de materiale pornografice cu copii pe site-uri sau distribuirea prin intermediul acestora, presupune:

1. se vor efectua verificări cu privire la site, pentru a se stabili dacă este găzduit în România și atunci se va solicita furnizorului de servicii logurile privind crearea, accesul la site, conținutul și datele de contact ale titularului site-ului, iar dacă site-ul este găzduit în străinătate, se va coopera cu structurile de aplicare a legii din țara respectivă, conform prevederilor legale;

2. logurile furnizate (IP-uri) vor fi verificate în vederea identificării persoanei care a creat, găzduit și care are acces la site. Datele de contact de pe site vor fi verificate, putând apărea adrese, numere de telefon, nume, adrese de poștă electronică, care pot conduce la identificarea suspectilor;

3. în situația în care prin aceste site-uri doar se oferă spre vânzare astfel de materiale, se pot folosi investigatori sub acoperire pentru a se comanda astfel de materiale pornografice care vor urmări identificarea locului unde se află sistemele informatice ce conțin materialele pornografice cu copii și, vor proceda la efectuarea perchezițiilor domiciliare, informatice asupra acestora, identificarea copiilor din imagini și a producătorilor.

b) Transmiterea de materiale pornografice cu copii prin poșta electronică, sau alte modalități de comunicare disponibile prin Internet, presupune:

1. identificarea furnizorului de servicii folosit pentru găzduirea adresei și a celui folosit pentru transmiterea mesajelor;

2. identificarea camerelor de Chat și desfășurarea de activități specifice sub acoperire pentru a putea capta atenția celor care sunt interesați de materiale pornografice cu copii.

c) Punerea la dispoziție sau distribuirea de materiale pornografice cu copii prin sistemul *file sharing*:

1. este un mijloc foarte des întâlnit în ceea ce privește punerea la dispoziție a acestor materiale prin HUB-uri, care reprezintă rețele informatice în care diverși utilizatori se conectează prin folosirea unor programe speciale (de tip DC++). Fiecare utilizator își setează anumite informații de pe calculatorul personal (inclusiv materiale pornografice) de tip *share*, astfel încât oricine poate accesa și prelua aceste informații.

2. specificul este dat de faptul că aceste informații nu sunt transmise prin Internet, ci sunt pe computerul personal al persoanei care le pune la dispoziție.

3. ca activități principale presupune:

3.1. folosirea unui investigator sub acoperire și preluarea acestor imagini;

3.2. folosirea de programe (de tip DC++) care să permită la momentul transferării fișierelor cu aceste imagini pornografice să vizualizezi IP-urile utilizate de cei care le dețin;

3.3. verificarea la furnizorii de servicii a acestor IP;

3.4. identificarea imaginilor prin Secretariatului General al Interpol și al Biroului Federal de Investigații, în situația când se impune.

4. activitățile vor fi finalizate prin efectuarea de percheziții domiciliare, ridicarea sistemelor informatice și efectuarea perchezițiilor informatice care vor reliefa imaginile identificate, în modul prezentat.

d) Folosirea tehnologiei *peer-to-peer* pentru schimbul de materiale pornografice cu copii și folosirea unor programe speciale, presupune:

1. instalarea și folosirea unor programe de tip Kazza, permite schimbul direct între utilizatorii acestora de fișiere cu diverse conținuturi printre care pot fi și imagini pornografice cu copii.

2. este o metodă des întâlnită, ca și racolarea de tineri prin Internet și care vizează în principal *colectivități* care sunt interesate de pornografie infantilă.

3. activitățile de investigare vizează o muncă sub acoperire prin Internet pentru identificarea celor care sunt interesați de astfel de schimburi de imagini.

4. problemă pe care o întâlnim tot mai des în România, în ultima perioadă, este cea referitoare la distribuirea unor materiale pornografice realizate de elevi prin sistemele informatice ale școlilor și liceelor. Este o problemă care afectează în principal sistemul educațional și care se datorează, într-o anumită măsură, lipsei de conștientizare a acestora cu privire la semnificația materialelor, dar și a educației specifice de natură sexuală.

CAPITOLUL III

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art. 74 – (1) La finalizarea fiecărui caz (găsirea copilului dispărut), dosarul va fi predat compartimentului de cercetare și prevenire a criminalității, pentru extragerea informațiilor necesare completării „Fișei cazului copilului dispărut” și implementării în baza de date, după care va fi restituit structurii de investigații criminale. Polițiștii din structura de investigații criminale care au instrumentat dosarul vor acorda sprijin pentru completarea fișei, în situația în care vor fi solicitați în acest sens.

(2) La începutul fiecărui an calendaristic, până la data de 31 ianuarie, vor fi predate și dosarele cazurilor de copii negăsiți, înregistrați ca dispăruți în anul anterior, pentru a include în baza de date și informațiile despre aceste cazuri.

Art. 75 - Unitățile teritoriale de poliție vor identifica și alți partenerii locali de acțiune, cu care vor încheia protocoale de colaborare.

Art. 76 – (1) Șefii inspectoratelor de poliție județene / directorul general al DGPMB, răspund de întreaga activitate de urmărire și identificare a copiilor dispăruți, scop în care vor controla permanent modul în care sunt însușite și aplicate prevederile prezentului Manual de bune practici.

(2) Neexecutarea ori executarea defectuoasă a activităților de căutare și investigare de către polițiștii desemnați, poate atrage după sine răspunderea disciplinară, administrativă sau penală.

Art. 77 – Direcția de Investigații Criminale asigură desfășurarea următoarelor activități:

a) redactarea și transmiterea, în sistem electronic (prin intermediul Centrului de Comunicații și Informatică) către toate unitățile teritoriale, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Inspectoratul Național pentru Evidența Persoanelor a ordinelor privind declanșarea urmăririi la nivel național și revocarea acestei măsuri, cât și coordonarea activităților specifice atunci când situația impune;

b) analizează permanent evoluția situației operative din acest domeniu, declanșează acțiuni pe plan zonal sau național, efectuează evaluări tematice, activități de sprijin și îndrumare la nivelul tuturor unităților teritoriale, iar periodic prezintă conducerii Inspectoratului General al Poliției Române rapoarte privind stadiul executării sarcinilor pe linia disparițiilor de copii;

c) preia sub control sau în atenție astfel de cazuri, în scopul organizării și coordonării activităților de găsire a copiilor dispăruți;

d) cooperează cu toate unitățile din compunerea MIRA, celelalte instituții ale statului și reprezentanții structurilor polițienești care funcționează pe lângă misiunile diplomatice acreditate în România, în vederea îndeplinirii sarcinilor care îi revin.

Art. 78 – (1) La nivelul Inspectoratului General al Poliției Române se constituie un **nucleu de coordonare** format din specialiștii din cadrul Direcției de Investigații Criminale, Direcției Generale de Combatere a Criminalității Organizate, Institutul pentru Cercetarea și Prevenirea Criminalității și ofițerul de presă.

(2) Nucleul de coordonare va fi condus de adjunctul inspectorului general al Inspectoratului General al Poliției Române ce coordonează activitatea de investigații criminale.

(3) Nucleul de coordonare va asigura relaționarea permanentă cu Centrele de monitorizare și Centrul Român pentru Copii Dispăruți și Exploatați Sexual.

Art. 79 – Anexele nr. 1 – 13 fac parte integrantă din prezentul Manual de bune practici privind modul de acțiune al poliției în cazul copiilor dispăruți sau victime ale abuzului, traficului de persoane și pornografiei infantile pe internet.

oooOOOooo

RAPORT DE EVENIMENT

NUMELE/PRENUMELE PERSOANEI CARE A SESIZAT DISPARIȚIA , CNP

PĂRINȚII/DATA/LOCUL/NAȘTERII

DOMICILIUL/REȘEDIȚA

NR.DE TELEFON: FIX/MOBIL

CALITATEA ÎN CARE FACE RECLAMAȚIA/SESIZAREA :

NUMELE/PRENUMELE COPILULUI DISPĂRUT/FUGIT, CNP

PĂRINȚII/DATA/LOCUL/NAȘTERII

DOMICILIUL/RESEDINȚA:

DATA, ORA ȘI LOCUL DISPARIȚIEI/FUGII COPILULUI :

DATA ȘI ORA SESIZĂRII DISPARIȚIEI LA POLIȚIE :

SERIA/NUMĂRUL/DATA ELIBERĂRII ACTULUI DE IDENTITATE (CI/PAȘAPORT)

NR.DE TELEFON MOBIL

ÎMPREJURĂRILE ÎN CARE A DISPĂRUT/FUGIT

SEMNALMENTE: ÎNĂLȚIME, GREUTATE, CULOAREA OCHILOR, A PĂRULUI, FORMA FEȚEI , A URECHII, BĂRBIA ETC.

SEMNE PARTICULARE : TATUAJE, CICATRICE, NEGI, ALUNITE, URME MUȘCĂTURI/INTERVENȚII CHIRURGICALE ETC.

CU CE ERA ÎMBRĂCAT COPILUL LA DATA DISPARIȚIEI/FUGII

ARE/NU ARE ACTE DE IDENTITATE ASUPRA SA : CARTE DE IDENTITATE/PAȘAPORT

PORECLA SAU NUMELE LA CARE RĂSPUNDE _____

BUNURI/OBIECTE/VALORI PE CARE COPILUL LE ARE ASUPRA SA: BANI, OBIECTE DE VALOARE, OBIECTE DE ÎMBRĂCĂMINTE ETC.

ALTE AMĂNUNTE

MENȚIONEZ CĂ SUNT/NU SUNT DE ACORD CU PREZENTAREA CAZULUI ȘI A FOTOGRAFIEI COPILULUI ÎN MASS-MEDIA.

UNITATEA, GRADUL, NUMELE ȘI PRENUMELE POLIȚISTULUI CARE A ÎNTOCMIT RAPORTUL

DATA ȘI ORA ÎNTOCMIRII RAPORTULUI _____

Confidențial: Date cu caracter personal prelucrate în conformitate cu prevederile Legii nr. 677/2001

DOMNULE COMANDANT

Subsemnatul/subsemnata:
NUMELE/PRENUMELE, CNP

PĂRINTIȚI/DATA/LOCUL/NAȘTERII _____

DOMICILIUL/REȘEDINȚA

NR.DE TELEFON: FIX/MOBIL

CALITATEA ÎN CARE FACE RECLAMAȚIA/SESIZAREA

Vă aduc la cunoștință următoarele:

NUMELE / PRENUMELE COPILULUI DISPĂRUT/FUGIT, CNP

Porecla sau numele la care răspunde _____

PĂRINȚII/DATA/LOCUL/NAȘTERII _____

DATA, ORA ȘI LOCUL DISPARIȚIEI/FUGII COPILULUI

DATA ȘI ORA SESIZĂRII DISPARIȚIEI LA POLIȚIE

DOMICILIUL/REȘEDINTA

SERIA/NUMĂRUL/DATA ELIBERĂRII ACTULUI DE IDENTITATE (CI/PASAPORT)

NR.DE TELEFON MOBIL

ÎMPREJURĂRILE ÎN CARE A DISPĂRUT/FUGIT: domiciliu/școala/strada etc.

SEMNALMENTE: înălțime, greutate, culoarea ochilor, a părului, forma feței , a urechii, bărbia etc.

SEMNE PARTICULARE : tatuaje, cicatrice, negi, alunite, urme mușcături/intervenții chirurgicale etc.

CU CE ERA ÎMBRĂCAT COPILUL LA DATA DISPARIȚIEI/FUGII

ARE/NU ARE ACTE DE IDENTITATE ASUPRA SA : carte de identitate/pașaport

BUNURI/OBIECTE/VALORI PE CARE COPILUL LE ARE ASUPRA SA: bani, obiecte de valoare, obiecte de îmbrăcăminte etc.

AM DEPUȘ/NU AM DEPUȘ O FOTOGRAFIE RECENTĂ A COPILULUI (dacă nu este recentă se va menționa vechimea și dacă corespunde fizionomiei actuale a copilului)

ALTE AMĂNUNTE

Față de cele arătate, va rog să luați măsurile legale ce se impun în vederea găsirii copilului/nepotului/fratelui/etc.

Menționez că sunt/nu sunt de acord cu prezentarea cazului și a fotografiei copilului în mass-media.

Data _____ Semnatura _____

ANEXA NR. 3

ÎNDRUMAR PENTRU AUDIEREA PERSOANEI CARE SESIZEAZĂ DISPARIȚIA

Prezenta listă de întrebări posibile nu este limitativă, iar oportunitatea altor întrebări trebuie apreciată în funcție de natura dispariției.

a) Identitatea persoanei care reclamă dispariția:

1. numele, prenumele, CNP
2. data și locul nașterii
3. domiciliul/reședința
4. nr. de telefon fix/mobil
5. data când a dispărut copilul (dacă nu există concordanță, să explice de ce)

b) Identitatea persoanei dispărute

1. numele – prenumele victimei
2. data nașterii – vârsta (dacă vârsta corespunde aspectului persoanei)
3. locul nașterii
4. domiciliul/reședința
5. prenumele folosit în mod uzual
6. dacă are telefon mobil/nr.

c) Comportamentul persoanei dispărute

1. personalitate / caracter / temperament (aventurier / încăpățânat / independent)
2. nu este prima dispariție / frecvență/ incidente anterioare / contacte cu serviciile polițienesci sau cu justiția / infractor
3. comportamente / obiceiuri / locuri de întâlnire fixe, modificarea comportamentelor recente
4. există locuri care aparțin trecutului persoanei dispărute, unde aceasta ar putea să meargă din motive emoționale / afective?
 - a) există dispute / dezacorduri?
 - b) probleme de familie, recente sau în trecut / situația părinților;
 - c) subiectele de discuție în ultimele zile
 - d) cărui părinte i-a fost încredințată persoana dispărută? În caz de divorț, care sunt datele de contact ale celuilalt părinte?
 - e) consumă alcool, droguri, medicamente? De când?
 - f) persoana în cauză fumează? Ce marcă de țigări?
 - g) a fost internat într-o instituție de boli psihice? Era într-o stare de depresie?
 - h) a avut vreo tentativă de sinucidere ?
 - i) unde merge când iese în oraș? Pe cine frecventează? (relații de contact)
 - j) ce reacție ar avea în caz de răpire?

d). Informații generale

1. descriere/haine/aspect (bijuterii/ceas – descriere)/înălțime/ siluetă
2. dacă este sau nu în posesia buletinului de identitate/altor documente (ex. un pașaport, un pașaport de copil...)
3. există o fotografie/o înregistrare video cu victima?
4. semne particulare (tatuaje/cicatrice - care și unde?)
5. grupa de sânge
6. deține bani? Câți? În ce monedă? Card bancar – cont în bancă
7. stângaci sau dreptaci
8. are bagaje? (ce bagaje?)
9. copilul cunoaște numărul de telefon de la domiciliul său?
10. ascunzătoare/destinație potențială/nume – adrese – numere de telefon
11. cunoștințe lingvistice/dialecte
12. date furnizate de dentist și/sau de medicul de familie
13. date despre angajator sau despre școală
14. care sunt cunoștințele, prietenii?
15. cum își petrece timpul liber?care sunt hobby-urile ?
16. știe să conducă un autovehicul ?

e) Momentul dispariției

- 1.de cât timp a dispărut persoana în cauză? Când a fost constatată dispariția?
- 2.Data/ora/ziua săptămânii
- 3.când a fost văzută persoana ultima dată? De către cine?

Diverse

- 1.se desfășura un eveniment anume la acea dată? (o sărbătoare, un târg, vacanța...)
- 2.persoana dispărută a luat parte la un eveniment anume înainte de dispariție?

f). Locul dispariției

1. Adresa exactă (dacă este cunoscută)/descrierea locului
2. itinerarul normal până la destinație. De ex. domiciliu - școală
3. drumul pentru a merge la alți membri ai familiei, la prieteni, la școală... sau drumul de întoarcere
4. mediul: urban/rural
5. în apropiere de: o autostradă/căi navigabile/cale ferată/gară/aeroport/centrul comercial/pădure/altele...

g). Circumstanțele dispariției

- 1.persoana în cauză era singură sau în compania altor persoane? (descriere vehicul)
- 2.dacă persoana era însoțită, de către cine? identitatea
- 3.cum a fost constatată dispariția? De către cine? Când? În ce circumstanțe?
- 4.cine a văzut persoana dispărută ultima dată?
- 5.mijloace de transport utilizate. Obiceiuri în ceea ce privește deplasarea / tramvai / tren / autobuz / bicicletă. Care este traseul folosit?
- 6.Obiceiul de a face autostopul
- 7.Au fost observate comportamente suspecte în jurul locului dispariției? Persoane / vehicule
- 8.Au fost găsite urme la locul presupus al dispariției?

h) Ce verificări s-au efectuat sau ce demersuri s-au întreprins deja?

- 1.verificări telefonice
- 2.la domiciliu
- 3.publicitate

ANEXA NR. 4

MODUL DE ACȚIUNE al șefului/ajutorului șefului de post prim sesizat

Art. 1 - Ca urmare a unei sesizări primite prin SNUAU 112 sau a depunerii unei sesizări direct la sediul poliției (în timpul sau în afara serviciului) polițistul de la postul de poliție trebuie să desfășoare următoarele activități:

- a) stabilește identitatea și calitatea persoanei care face sesizarea (părinte/tutore, rudă, vecin etc.) și îi solicită și alte numere de telefon la care poate fi contactată;
- b) obține informațiile și datele de bază cu privire la eveniment (numele și prenumele copilului dispărut, porecla sau numele la care răspunde; descrierea acestuia, a eventualului suspect, respectiv data, ora și împrejurările producerii evenimentului);
- c) consemnează datele obținute în „raportul de eveniment”;

Art. 2 – (1) Polițistul de la postul de poliție comunal sesizat, verifică dacă sesizarea se confirmă, prin deplasare la fața locului, iar dacă se confirmă, informează, de urgență, ofițerul de serviciu de la poliția municipală sau orășenească la care este arondat postul de poliție.

(2) Activitatea desfășurată de polițiștii sosiți primii la locul dispariției unui copil, este esențială pentru acțiunile ulterioare ce se vor desfășura în vederea găsirii acestuia.

Art. 3 – Polițistul de la postul de poliție trebuie să desfășoare următoarele activități:

a) să verifice, pe drumul către locul faptei, vehiculele și persoanele care îi par suspecte.

b) să noteze traseul de deplasare și ora sosirii la locul dispariției;

c) să evalueze situația, încercând să verifice dacă este într-adevăr vorba de o dispariție (de exemplu : un număr mare de „dispariții” se bazează pe neînțelegeri. „Dispărutul” avea anumite proiecte sau activități, de care a uitat să informeze familia. Remarci interpretate greșit sau o situație modificată brusc face uneori familia să intre în alertă fără să fie nevoie);

d) la primul contact cu familia copilului dispărut să fie pregătit pentru o eventuală reacție emoțională din partea membrilor familiei, deoarece aceștia se pot manifesta diferit, în sensul că:

1. unele persoane vor afișa o reacție emoțională mai puternică sau mai slabă, care se manifestă printr-un blocaj de comportament și comunicare, o închidere în sine, apatie, o anume resemnare...

2. alte persoane, dimpotrivă, vor reacționa foarte violent, lucru care se poate manifesta printr-un fel de explozie emoțională (criză de plâns, isterie, revoltă, furie, acuzații, țipete, violență...).

3. în ambele cazuri, persoanele respective se confruntă cu sentimente de neputință și de incertitudine.

4. membrii familiei sau persoanele apropiate persoanei dispărute vor fi lăsate să își exprime sentimentele. Acest fapt le arată că poliția tratează cu seriozitate problema lor și limitează riscurile unor evoluții de natură patologică în viitor.

5. este foarte important păstrarea calmului și stăpânirii de sine, prin adoptarea unei poziții de neutralitate;

6. nu se va intra în discuții aprofundate pentru obținerea de informații decât după ce familia copilului dispărut va depăși șocul emoțional inițial;

7. va informa familia copilului dispărut că poliția face tot ce este posibil pentru a-i ajuta.

e) să asigure protecția zonei prin stabilirea unui perimetru, care se va realiza astfel:

1. se va stabili o zonă de siguranță, la o distanță minimă de aproximativ 20 de metri de la locul dispariției, zonă ce va fi înconjurată cu o bandă de siguranță sau cu ceva asemănător, lăsând o cale unică, de intrare și de ieșire;

2. raza zonei de siguranță poate fi extinsă în funcție de împrejurări (existența elementelor balistice, pete de sânge sau altele, ce ar putea avea legătură cu fapta);

3. nu va permite accesul în zona delimitată decât pentru serviciile specializate ale poliției și, dacă este cazul, personalului serviciilor de asistență medicală.

4. nu va permite accesul vehiculelor în zona de siguranță menționată anterior.

5. să nu altereze urmele și alte mijloace de probă.

f) să înceapă o investigație preliminară, până la sosirea echipei de cercetare la fața locului ;

g) să informeze în permanență ofițerul de serviciu cu privire la confirmarea dispariției, a situației de fapt și a persoanelor implicate.

CELE ȘAPTE COMPONENTE ALE CERCETĂRII LA FAȚA LOCULUI

1) **Pregătirea** – presupune atât cunoașterea procedurilor de urmat, asigurarea accesului la bazele de date existente, precum și accesul la mijloacele avute în dotare, în funcție de evoluția cazului;

2) **Asigurarea protecției** – se referă la limitarea accesului în câmpul infracțional, luarea tuturor măsurilor de conservare a urmelor și mijloacelor de probă, degradarea acestora fiind un proces ireversibil, cu consecințe nefaste pentru anchetator.

Trebuie avut în vedere și aspectul prelungirii locului faptei atunci când se constată că și vecinătățile perimetrului inițial stabilit pot fi purtătoare de urme/probe;

3) **Conservarea urmelor** – implică un prim proces de ridicare/fixare prin fotografiere, după cum urmează: fixarea fiecărei probe, strict în locul descoperirii ei, prin descriere completă, locația fiind bine individualizată în câmpul infracțional;

4) **Precizia** – se referă la posibilitatea ca primele probe descoperite să conducă la o concluzie eronată și, de aceea, se impune analizarea cu maximă atenție a tuturor categoriilor de probe identificate, analizarea precisă și pertinentă a acestora putând conduce la alte concluzii;

5) **Prelucrarea** – se referă strict la procesul de colectare a mijloacelor materiale de probă și atenția trebuie canalizată în sensul evitării deteriorării probelor ridicate.

Este interzisă ridicarea unei probe anterior fixării acesteia din punct de vedere criminalistic. Trebuie avut mereu în atenție faptul că proba urmează să fie supusă examenelor de laborator, și de aceea trebuie să-și mențină proprietățile și caracteristicile din momentul identificării ei în câmpul infracțional;

6) **Ambalarea și manipularea probelor ridicate** – urmărește înlăturarea contactului ulterior dintre factorii de mediu și probă, precum și păstrarea calităților și proprietăților acesteia. Se vor utiliza numai recipiente care să conserve toate proprietățile probei ridicate;

7) **Evoluția cercetării la fața locului** – trebuie să fie percepută ca înceată și metodică; prin aceasta, se va sigura relevanța activității și creează satisfacția eficienței.

Este recomandabil ca, după finalizarea activităților să fie efectuată o reevaluare a cercetării la fața locului, mizându-se și pe variantele complementare și, mai ales, reconstrucții mentale diferite, în raport cu ideea conturată inițial, în scopul acoperirii întregului spectru de posibilități generat de comiterea unei infracțiuni.

**FIȘA COPILULUI DISPĂRUT (PENTRU IMPLEMENTARE PE PAGINA
WEB A POLIȚIEI ROMÂNE)**

UNITATEA DE POLIȚIE:

FIȘA COPILULUI DISPĂRUT

ID:	
	Nume:
	Prenume:
	Porecla:
	Data nașterii:
	Cetățenie:
	Născut în:
	Domiciliat în:
	Semnalmente:
Data, locul, ora și împrejurările dispariției:	
Detalii:	
șeful unității de poliție	

--

ANEXA NR. 7

FIȘA PSIHOCRIMINOLOGICĂ A COPILULUI DISPĂRUT

DATE DE IDENTIFICARE

NUME ȘI PRENUME _____
PORECLĂ/ NUME FALS _____
DATA ȘI LOCUL NAȘTERII _____
POZIȚIA OCUPATĂ ÎN FUNCȚIE DE CRONOLOGIA NAȘTERILOR ÎN FAMILIE (determinată de ordinea nașterii fraților/ surorilor) _____
DOMICILIUL/ REȘEDIȚA _____
NIVELUL DE INSTRUIRE (clasa, unitatea școlară, persoana de contact – educator/ învățător/diriginte) _____

DATE DESPRE PĂRINȚI

	MAMA	TATA
Nume și prenume		
Vârsta		
Ocupație/ profesie		
Numele părinților (dacă sunt în viață)		
Frați/ surori		
Starea de sănătate		
Relația cu copilul		

FORMĂ RELAȚIONARE PĂRINȚI: căsătorie ; concubinaj ; divorț

CLIMAT AFECTIV

1. Certuri – frecvență _____
 - motive _____
 - atitudinea după ceartă _____
 - modalități de aplanare a conflictului (cine/ cum) _____
2. Violență fizică – degeneratează în urma certurilor/ spontană (DA/ NU)
 - determinată/ întreținută de consumul de alcool (DA/ NU)
 - atitudinea după episodul de violență _____
3. Informații privind caracterul corecțiilor fizice aplicate copilului:
 - frecvență _____

- motiv

-
- scop (educativ/ catharsis pentru părinți)
 - atitudinea după aplicarea corecțiilor fizice
-

SITUAȚIA ANTECEDENTELOR PENALE ÎN FAMILIA EXTINSĂ _____

ANTECEDENTE PERSONALE PATOLOGICE

- A dezvoltat vreo atitudine cu caracter automutilat (tăietură/ arsură)?
 - Dacă da: singur/ în grup
 - cu/ fără consum alcool.
- Consumă alcool (frecvență, mod de manifestare)?
- Se afla sub tratament la data dispariției?
- Ce medicamente lua în mod frecvent și pentru ce tip de afecțiuni?
- Care au fost bolile copilăriei?
- În mica copilărie, a făcut convulsii (episod singular/repetat, detalii)?
- A suferit vreo lovitură la cap în urma căreia și-a pierdut cunoștința (detalii privind spitalizarea, sechele posttraumatice)?
- A fost consultat vreodată de un neuropsihiatru (de ce, descrierea contextului)?
- Avea tulburări de somn (pavor nocturn, elemente specifice somnambulismului cu sau fără amnezie la trezire)?
- În mica copilărie au existat episoade enuretice?
- Ce afecțiuni somatice a dezvoltat (cum au fost tratate, situația la momentul actual: remise, vindecare, sechele, episoade recurente)?
- A vrut sau a încercat vreodată să se sinucidă (detalii privind exprimarea intenției/ inițiere mecanism autolitic; motivație, scop, finalitate, recidivă)?
- A fugit în trecut de acasă pentru perioade scurte de timp (unde, din ce cauză, ce a făcut pe durata plecării, cum s-a întors, atitudinea la/după întoarcere)?
- Sunt elemente/informații care să pledeze pentru începerea vieții sexuale (vârsta debutului vieții sexuale, numărul și frecvența partenerilor, apartenența la cercuri/ grupuri deviate, existența unor decepții, atitudine la/după instalarea decepției)?
- Atitudinea față de școală:
 - frecventarea cursurilor/grad de absenteism
 - atitudinea față de performanța/eșecul școlar
- Modalități de petrecere a timpului liber:
 - activități solitare
 - activități de grup (unde, cu cine, orele de revenire la domiciliu)

ELEMENTE PRIVIND SOCIALIZAREA

În familie – părinte favorit /substituit (bunic, unchi, mătușă)

- relațiile cu frații (favoriți/respinși)

În vecini:

- cu cine interacționa în mod frecvent?
- față de cine dezvoltă atitudini de respingere?
- conflicte (motivație, dezvoltarea conflictelor, atitudine după conflict).

În mediul școlar:

Relații cu învățător/ profesori (preferințe/ respingeri)

Relația cu colegii (favoriți/respinși, motive, dacă există colegi de școală – vecini și informații despre traseul domiciliu-școală și retur)

Relația cu alte persoane (ex: personal auxiliar de la școală – portar, polițist comunitar, paznic, femeie de serviciu; personal medical etc.)

ASPECTE COGNITIV-AFECTIVE

- Care au fost fricile sau fobiile care i-au marcat copilăria?
- Manifesta o atitudine curios-activă față de mediul înconjurător?
- Au existat episoade de rătăcire privind domiciliul sau prezența părinților în mica copilărie (detalii – unde, când, cum, de ce, cine l-a reorientat, atitudinea în timpul episodului și după)?
- În situații conflictuale care era atitudinea dominantă (plâns, tăcere, devierea agresivității, ascundere, revendicare)?
- Trecea ușor de la veselie la tristețe și invers?
- Dacă era supărat, cum putea fi cel mai ușor împăcat?
- Păstra ranchiună după momentele conflictuale?
- Executa întotdeauna fără comentarii ceea ce i se cerea sau se opunea zgomotos?
- Îi plăcea să fie în centrul atenției? Ce mecanisme utiliza pentru realizarea acestei atitudini?
- Se afla în relații concurențiale/de rivalitate cu frații (reacție la performanță/eșec)?
- Ce genuri literare prefera?
- Și-a exprimat vreodată preferința pentru un erou/model/personaj (preferință de tip acționar/atitudinal/comportamental)?
- Cum reacționa în situații generatoare de frustrări? Ce mecanisme de apărare utiliza?
- Ce îi producea plăcere în mod deosebit? Care erau strategiile adoptate în vederea obținerii plăcerilor?
- Erau prezente mecanisme de amânare a plăcerilor?

LIMBAJUL (lexic, coerență, fluentă, adecvat/inadecvat vârstei cronologice și mediului de apartenență, tip de comunicare dominant)

- stilul vestimentar (autonom/ impus; avangardist/ clasic/ adecvat vârstei/ peste vârstă/ neglijent; utilizare accesorii – cercei, piercing, tatuaje, machiaj);
- date privind utilizarea internetului, adrese accesate frecvent.

PERSONALITATEA

- temperamentul dominant;
- caracterul – trăsături, atitudini dominante
- orientarea personalității (extrovertit, introvertit, ambivalent)

SISTEMUL MOTIVAȚIONAL

- preponderența motivație extrinsecă/ intrinsecă; dependența de feed-back.

MECANISMUL VOLITIV

- prezența/ absența etapelor actului volitiv;
- determinarea caracterului impulsiv/ deliberat implicat în mecanismul acționar.

ALTE INFORMAȚII

REGULI CE TREBUIE RESPECTATE ÎN TIMPUL AUDIERII/ANCHETEL.

OPISUL ÎNTREBĂRILOR

1. Reguli ce trebuie respectate în timpul audierii/anchetei.

- 1 tratați subiectul cu maximă atenție și considerație;
- 2 fiți întotdeauna ferm;
- 3 evaluați persoana (inteligență, stare emoțională, sub efectul sedativelor);
- 4 fiți în permanență ofensivi;
- 5 obțineți cât mai multe informații/date/detalii cu putință;
- 6 concentrați-vă, cât mai mult cu putință, asupra răspunsurilor primite;
- 7 fiți un bun ascultător (vorbiți mai puțin și ascultați cât mai mult);
- 8 dați posibilitatea, fără a interveni, să vi se răspundă în limbajul liber, lăsați să fie folosite cuvintele liber;
 - dați posibilitatea celui audiat să vorbească cât mai mult și nu-l opriți din relatare;
 - căutați să nu existe nici un factor care să distragă atenția pe timpul audierii;
 - încercați să fiți de neînduplecat, nu faceți concesii (dacă situația o impune);
 - fiți răbdător (nu încercați să rezolvați problematica la modul lapidar, intrați în amănunte, detalii);
 - formulați întotdeauna întrebări la care să nu vi se poată răspunde prin DA sau NU (exemple: „Povestește-mi ce s-a mai întâmplat după aceea...”; „Aș dori să-mi povestești despre...”; „Și ce s-a mai petrecut acolo...?”);
 - rezervați-vă timp suficient pentru audiere;
 - explicați exact celui audiat ce fel de informații sunt necesare a fi date, nu-l lăsați să intuiască;
 - fiți deschis cu cel audiat, dar cu profesionalism;
 - permiteți celui audiat să facă încercări de disculpare;
 - evitați folosirea jargonului;
 - timpul ordonează lucrurile (dezbateți și tratați toată problematica, strict în ordine cronologică);
 - respectați cu rigurozitate drepturile celui audiat;
 - conștientizați în permanență ceea ce nu s-a spus, cu toate că ar fi trebuit menționat.

Ceea ce nu trebuie făcut în cursul audierii:

- nu apelați, sub nici un motiv, la violență, vulgaritate sau amenințări;
- sub nici o formă să nu etichetați pe cel audiat cu epitete de genul mincinos, pervers, dobitoc, ucigaș etc.;
- nu vă arătați frustrarea și nu dați replici inutile;
- nu dați loc la interpretări;
- nu faceți acuzații nefondate;
- nu dezvăluiți sursa din care ați obținut informația;
- nu vă pierdeți cumpătul; procedând astfel vă dovediți inferioritatea și creați impresia

celui audiat că deține controlul;

- nu luați notițe decât la momentul potrivit și nu acceptați să fie văzut ce notați;
- nu parcurgeți cu rapiditate declarația, acordând atenție fiecărui cuvânt din context;
- nu vă trădați satisfacția atunci când cel audiat începe să recunoască;
- nu omiteți nimic și nu uitați să acoperiți tot spectrul problematicii ce trebuie lămurită.

2. Opisul întrebărilor din cadrul audierii

1) Întrebări standard pentru părinți / membrii familiei:

- 1 Spuneți-mi ce s-a întâmplat?
- 2 Încercați să rememorați tot ce ați auzit și s-a întâmplat ulterior dispariției copilului

Dvs.

- 3 Cum arată copilul?
- 4 Ce îmbrăcăminte purta copilul la momentul în care a fost văzut ultima oară?
- 5 Care a fost comportamentul copilului Dvs. la ultimul contact vizual pe care l-ați avut cu acesta?
- 6 V-a vorbit cumva despre fuga de acasă sau despre suicid?
- 7 Ce locuri (medii) frecventează copilul Dvs.?
- 8 Există probleme familiale care afectează copilul?
- 9 Copilul consumă droguri sau alcool?
- 10 Are probleme legate de prieteni sau de școală?
- 11 Când și unde, fiecare membru al familiei Dvs., a văzut copilul?
- 12 Cine este persoana în care copilul Dvs. are cea mai mare încredere?
- 13 Era cineva cu copilul Dvs. în momentul în care a fost văzut pentru ultima oară?
- 14 S-a mai întâmplat ceva asemănător în trecut?
- 15 Referiți-vă, vă rog, la comportamentul neobișnuit, activități și probleme ale copilului Dvs. în ultima perioadă de timp.
- 16 Ce schimbări importante au intervenit în viața copilului Dvs. în ultima perioadă (prieteni, boli, activități).
- 17 Tipologia persoanelor în preajma cărora copilul Dvs. prefera să petreacă timpul.
- 18 Ce obiceiuri are copilul Dvs. și dacă considerați că s-ar putea descurca singur?
- 19 Cum ar reacționa copilul Dvs. în situația în care ar fi amenințat sau pus într-o situație de pericol?
- 20 Ați văzut vreodată o persoană suspectă în zonă?
- 21 Când ați văzut ultima dată această persoană?
- 22 Ce motiv l-ar fi putut determina pe copil să fugă de acasă?
- 23 Ce motivației ar fi avut răpitorul în a face copilul dispărut?
- 24 Există persoane care v-ar putea dori răul, Dvs. sau familiei?
- 25 Din momentul dispariției copilului, ce schimbări ați perceput în comportamentul celor apropiați, rudelor, cunoștințelor?
- 26 Ați auzit circulând zvonuri conform cărora cineva ar fi implicat?
- 27 De ce credeți că cineva ar dori să facă asta?
- 28 Pe cine anume suspectați?
- 29 Suspectați pe cineva apropiat de implicare în acest caz de dispariție?
- 30 Este cineva responsabil de acest fapt?
- 31 Copilul dvs. Are telefon mobil?
- 32 După dispariția sa ați observat și lipsa unor bani sau a unor obiecte de valoare?
- 33 Ați avut conflicte recente cu copilul? Din ce motive? L-ați amenințat în vreun fel?

2) Întrebări standard pentru prieteni/colegi/cadre didactice:

- 1 Știți unde este copilul dispărut?

- 2 Știți unde ar putea fi copilul?
- 3 Cine ar putea ascunde copilul?
- 4 Cine ar putea fi implicat în ascunderea copilului?
- 5 Există vreun loc în zonă sau vreo persoană de care copilul să se teamă?
- 6 Ce fel de probleme a discutat cu Dvs.?
- 7 Care sunt persoanele din cercul lui de prieteni la care ar putea apela pentru a cere sprijin?
- 8 Și-a făcut prieteni noi în ultima vreme?
- 9 L-ați văzut în ultima vreme în preajma unor adulți suspecți?
- 10 V-a informat, în ultima perioadă, asupra intențiilor sale?
- 11 V-a vorbit vreodată despre problemele lui cu familia? La ce se referea?
- 12 Credeți că s-a dus într-un anumit loc, fără ca nimeni să știe? Și dacă da, de ce, pentru care motiv?
- 13 Există vreun motiv care să-l fi determinat să fugă?
- 14 Și-a schimbat comportamentul sau atitudinea în ultima vreme?
- 15 A absentat de la cursuri?
- 16 Făcea parte din „găști de cartier” sau din vreo sectă?

3) Întrebări standard pentru vecini:

- 1 Cunoașteți familia ... ?
- 2 Sunteți la curent cu ce s-a întâmplat?
- 3 Vă rog să-mi spuneți tot ce ați auzit în această problemă.
- 4 Erați în apropiere atunci când s-a petrecut incidentul?
- 5 Aveți cunoștință / ați auzit de întâmplări similare? De la cine?
- 6 Cunoașteți pe cineva care ar fi putut face asta?
- 7 Ce considerați că ar merita / ar trebui să i se întâmple cuiva care răpește un copil?
- 8 Ați putea să vă amintiți exact ce făceați în momentul în care s-a petrecut incidentul?
- 9 Ați remarcat persoane sau autoturisme suspecte în zonă?
- 10 Ați observat schimbări de comportament al copilului sau părinților?

4) Întrebări standard pentru suspect / bănuț:

- Ce considerați că ar merita să pățească cineva care a răpit un copil?
- Ați mai făcut / comis o asemenea faptă anterior?
- V-ați gândit vreodată să comiteți o asemenea faptă?
- Dvs. sunteți cel care a comis răpirea?
- Cunoașteți cine anume ar fi putut comite răpirea?
- Explicați-mi pentru care motiv ...
- Obișnuți să țineți un jurnal de însemnări, agendă sau vreun orar pe computer? Aș putea, vă rog, să arunc o privire?
- Ați mai fost audiat vreodată în legătură cu o astfel de faptă?
- Sunteți proprietarul / aveți acces la (bunuri menționate în declarația martorilor)?
- Cunoașteți acest copil? Îi cunoașteți familia? Cu ce se ocupă membrii familiei?
- Ar putea exista vreun motiv pentru care cineva să vă acuze pe Dvs. de comiterea acestei fapte?
- În cazul în care s-ar impune, v-ar deranja să fiți supus testului poligraf, să fiți amprentat sau să participați la o recunoaștere din grup?
- Ați accepta să vă percheziționez (mașina, casa, seiful, dependințele)?
- Cum reacționați, de obicei, la stres?
- Care este mijlocul Dvs. frecvent de deplasare / transport?
- Obișnuți să conduceți mult în zona locuinței Dvs.?
- Preferați să mergeți în diferite locuri fără să vă anunțați soția, copiii, rudele?
- Care este programul Dvs. de somn?
- Ați mințit vreodată? Dacă da, cât de frecvent, în ce condiții și, mai ales, pentru care

motiv?

ANEXA NR. 9

FORME DE ABUZ EXERCITATE ASUPRA COPILULUI

1. ABUZUL FIZIC este, de obicei, cea mai evidentă formă de abuz care poate îmbrăca multe forme: lovituri, scuturări, arsuri, ciupituri, mușcături, sufocări, aruncări, biciuiri, bătăi și alte acțiuni ce pot cauza răni fizice, pot lăsa urme sau pot produce durere fizică.

Abuzul fizic presupune: folosirea forței de către cel care îngrijește copilul (părintele, tutorele, părintele de plasament, baby sitter) având ca rezultat vătămarea copilului. Categoria copiilor abuzați fizic îi include pe cei care au fost răniți în mod deliberat, precum și pe cei răniți din cauza insuficienței supravegheri.

2. ABUZUL SEXUAL asupra copilului presupune antrenarea acestuia într-o activitate realizată cu intenția de a produce plăcere sau de a satisface dorințele sexuale ale unui adult sau ale unui alt copil care, prin vârstă și dezvoltare se află față de copilul abuzat într-o relație de răspundere, încredere sau putere. Când copilul este abuzat de un membru al familiei avem de-a face cu un incest.

Este considerat abuz sexual orice contact sexual cu un o persoană de sex diferit sau de același sex în conformitate cu dispozițiile Codului penal.

Abuzul sexual, deși conține certe elemente de abuz fizic și emoțional, este o categorie aparte de rele tratamente aplicate copilului.

Aceasta se referă la: atragerea, convingerea, folosirea, coruperea, forțarea și obligarea copilului să participe la activități de natură sexuală sau asistarea unei alte persoane în timpul unor activități care servesc la obținerea de către adult a plăcerii. Abuzul sexual împotriva copilului presupune implicarea de către adult a copiilor dependenți / imaturi, a adolescenților în activități sexuale pe care nu le înțeleg și la care ei nu sunt în măsură să consimtă în cunoștință de cauză sau care violează normele tradiționale ale vieții în familie.

Dintre formele de abuz sexual, menționăm: violență sexuală (propuneri verbale, gesturi sau atingeri cu conotații sexuale), comportamentul exhibiționist în fața unui copil sau obligarea acestuia de a manipula organele sexuale ale agresorului, intruziunea unor obiecte în organele sexuale ale copilului, penetrarea sexuală – pe cale orală, genitală sau anală, exploatarea sexuală, obligarea copilului la pornografie sau prostituției în folosul (cel puțin parțial) al adultului.

3. ABUZUL EMOȚIONAL, poate fi mai greu de evidențiat, deoarece nu există semne fizice vizibile. Uneori, oamenii țipă unii la alții, își exprimă furia, se insultă reciproc, dar asta nu înseamnă că exteriorizarea nemulțumirilor este un abuz emoțional.

Abuzul emoțional apare atunci când țipetele și furia merg prea departe, sau atunci când un părinte minimalizează, amenință sau respinge în mod constant un copil, într-atât încât îi afectează respectul de sine și sentimentele de prețuire a propriei sale persoane, având ca rezultat periclitarea dezvoltării armonioase.

3.1. – Forme de abuz emoțional

a. Situația în care părinții recurg la diverse pedepse: izolarea copilului (legarea, încuierea lui în diferite spații închise), neacordarea răspunsurilor emoționale, terorizarea, refuzul de a-i acorda

ajutor, degradarea, exploatarea, folosirea lui ca servitor, coruperea prin învățarea sau recompensarea unor comportamente neadecvate, antisociale, agresive, rasiste, imorale sau criminale.

b. Copilul care este perceput negativ de părinții lui (uneori chiar de la naștere) este expus la diferite forme de respingere. Acestui copil îi sunt ignorate nevoile, este ridiculizat, respins și tratat ca sursă a problemelor părinților.

c. Copilul este terorizat prin amenințări cu pedepse, cu părăsirea sau alungarea – amenințări ce îi creează o stare de anxietate, căreia cu greu îi face față.

d. Copilul ai cărui părinți sunt violenți unii cu alții, trăiește în anxietate și își folosește adesea energia pentru a avea grijă de el însuși și, în mod ironic, chiar și de părinții lui. El este adesea forțat să-și asume responsabilități în situații pentru care nu este suficient de matur să le facă față. Nu-i mai rămâne decât foarte puțină energie și bucurie pe care să o investească în joacă, în relațiile cu alți copii și în învățatură. Mulți ani mai târziu pot fi observate probleme de identitate ale acestor copii, ale conștientizării propriei valori și ale identității sexuale.

e. Copilul ai căror părinți consumă droguri sau alte substanțe psihoactive, observă că adulții sunt prea preocupați de propria lume, de propriile lor nevoi și probleme, încât nu mai pot avea grijă de el și de nevoile lui. Copilul este expus la anxietate și la situații neprevăzute pe care nu le poate înțelege. Un consumator de droguri poate distorsiona percepția copilului asupra realității la fel de mult ca un părinte psihotic. La fel ca în cazul abuzului fizic și al celorlalte forme de abuz emoțional, copilul trăiește sentimentul vinovăției pentru ceea ce se întâmplă. Consumul de droguri contribuie, de asemenea, la izolarea și stigmatizarea familiei.

f. Copilul ai cărui părinți divorțează fără a fi capabili să-l protejeze, se vede aruncat în mijlocul unui conflict cronic în care unul dintre părinți îl acuză pe celălalt, iar el este forțat să „ia partea unuia dintre ei”. Copilul devine anxios și se întâmplă adesea să aibă sentimente confuze. El pierde un părinte fără să-i fie permis să fie necăjit sau să ceară și să primească ajutor. Furia, asociată cu acestea, și disperarea copilului deseori nu sunt exprimate direct, acesta devenind deprimat și/sau dificil. El trece printr-un proces care îi poate afecta legăturile cu cei apropiați, într-un mod negativ și pe timp îndelungat.

g. Neglijarea copilului constă în omisiunea voluntară sau involuntară a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului, de a lua orice măsură subordonată acestei responsabilități, fapt care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului. Neglijarea se poate manifesta sub mai multe forme:

- *carențele de creștere și dezvoltare*: scăderea în greutate și instalarea distrofiei

- *neglijarea educațională: permiterea absenteismului* – este considerată formă de neglijare dacă părintele a fost informat asupra problemei și nu a luat nici o măsură; *neînscrierea copilului într-o formă de învățământ* – omiterea înscrierii într-o formă de educație adecvată nivelului copilului;

- *ignorarea nevoilor speciale de educație* – refuzul acordării sau eșecul în obținerea serviciilor educaționale recomandate, neglijarea obținerii tratamentului pentru o dificultate de învățare diagnosticată a copilului sau pentru nevoile speciale de educație ;

- *neglijarea fizică*: neasigurarea de către părinte a condițiilor decente de trai și neacordarea ajutorului fizic copilului, mai ales în perioada când este dependent de părinte, neasigurarea măsurilor de supraveghere și protecție, neglijarea îmbrăcăminte adecvate, neglijarea realizării unor amenajări pentru siguranța condițiilor de locuit;

- *neglijarea medicală*: lipsa de interes a părintelui față de sănătatea copilului, ajutor inadecvat dat de către părinte, comportament neglijent al părintelui față de tratamentul prescris, neasigurarea medicației, neprezentarea la medic;

- *neglijarea emoțională: îngrijirea și afecțiunea inadecvată* – neglijarea evidentă a nevoii copilului de afecțiune, sprijin emoțional, atenție;

- *refuzarea îngrijirii psihologice* – refuzarea permiterii tratamentului necesar și disponibil pentru problemele emoționale sau de comportament ale copilului în acord cu recomandările unui profesionist;

- *întârzierea în îngrijirea psihologică* – eșecul în căutarea sau asigurarea tratamentului necesar pentru o problemă emoțională sau de comportament a copilului, problemă pe

care ar fi recunoscut-o orice persoană nevizată ca necesitând îngrijire psihologică de specialitate (de exemplu, depresie cronică, tentativă de sinucidere);

- *abandon și supraveghere inadecvată*: comportamentul părinților care își abandonează copilul prin excluderea lui din familie, trimiterea pe stradă sau dezinteres pentru creșterea sau îngrijirea lui.

ANEXA NR. 10

RECOMANDĂRI CU PRIVIRE LA INTERVIEWAREA COPIILOR VICTIME ALE PORNOGRAFIEI INFANTILE ȘI TRAFICULUI DE PERSOANE

- 1.Regulile tactice ale ascultării copilului vor fi aceleași ca la persoana adultă: i se va cere mai întâi să declare tot ceea ce știe în legătura cu fapta, relatând liber, fără a fi întrerupt, după care se vor adresa același tipuri de întrebări;
- 2.Audierea copilului trebuie să fie făcută, în principiu de o echipă pluri-disciplinară formată din polițist, procuror, psiholog și asistent social. La audiere va participa reprezentatul legal al copilului;
- 3.Audierea urmărește obținerea a cât mai multor date despre cazul copilului;
- 4.Crearea unui cadru adecvat, sigur și confortabil pentru o conversație (să includă jucării, cărți, jocuri etc. pentru a ajuta la stabilirea unei relații) ;
- 5.Stabilirea unei relații vorbind sau făcând lucruri care nu au legătură cu experiența de trafic (de exemplu a discuta despre lucruri pe care le cunoaște copilul, a juca jocuri);
- 6.Dedicarea unui timp adecvat pentru discuții;
- 7.Folosirea unui limbaj care să fie pe înțelesul copilului;
- 8.Păstrarea unei atmosfere simple și informale;
- 9.Începerea cu întrebări deschise, permițându-i copilului să-și spună povestirea;
10. Evitarea întrebărilor care conduc spre un anumit răspuns;
11. Finalizarea interviului într-un mod care să-l asigure pe copil că s-a descurcat bine și că polițistul îi va sta la dispoziție ori de câte ori acesta simte nevoia de a discuta din nou.

**METODOLOGIA DE COMPLTARE A FIȘEI
CAZULUI COPILULUI DISPĂRUT/FIȘA CAZULUI**

➤ Fișa cazului copilului dispărut va fi folosită pentru realizarea de analize ale cazurilor privind dispariții de copii, pentru stabilirea unor modele de raționament și comportament ale copiilor dispăruți, care vor ajuta la adecvarea mesajelor/acțiunilor de prevenire și de căutare.

➤ Fișa va fi completată pentru toate cazurile înregistrate din momentul intrării în vigoare a prevederilor prezentului Manual de bune practici.

➤ Fișa va fi completată pentru fiecare caz de dispariție înregistrată, chiar dacă este vorba de același copil care a mai fost declarat dispărut anterior, consemnându-se în rubrica corespunzătoare numărul de dispariții anterioare acumulate. Monitorizarea incidentelor de dispariție în care a fost implicat același copil va fi realizată prin completarea corectă a rubricilor referitoare la date personale, loc de proveniență, locul și data dispariției, locul și data găsirii.

➤ Rubricile din Secțiunea VI. EVALUAREA ACȚIUNILOR PENTRU REZOLVAREA CAZULUI vor fi completate de șeful Centrului de Monitorizare, constituit în cazul de dispariție alarmantă sau de șeful serviciului de investigații criminale, în cazul celorlalte tipuri de dispariție.

➤ Rubricile din Secțiunea VII. OBSERVAȚIILE PSIHOLOGULUI PARTICIPANT LA SOLUȚIONAREA CAZULUI vor fi completate de psihologul care a participat la acțiuni derulate în cadrul activităților de investigare/audiere a copilului/consiliere acordată familiei copilului dispărut.

➤ În cazul în care nu a existat o participare a psihologului, șeful Centrului de Monitorizare sau, după caz, șeful serviciului de investigații criminale, va face această mențiune în rubrica corespunzătoare din Secțiunea VI.

➤ Unele dintre rubricile Fișei conțin multiple variante de răspuns. Pentru fiecare rubrică, vor fi încercuite toate variantele de răspuns care se potrivesc cu circumstanțele cunoscute ale cazului; va fi completată inclusiv varianta de tip „altceva, și anume...”, dacă este cazul.

➤ Vă rugăm să citiți cu atenție fiecare rubrică din Fișă, pentru a preîntâmpina orice posibilitate de completare cu date eronate sau de rubrică rămasă necompletată.

➤ Rubricile pentru care nu ați reușit să găsiți date, datorită stadiului cercetărilor/al posibilităților de investigare/în situațiile în care copilul s-a întors în scurt timp și nu au mai fost necesare investigații suplimentare, vor rămâne necompletate.

FIȘA CAZULUI COPILULUI DISPĂRUT

Situația actuală a copilului declarat dispărut:

a. a fost găsit, la data: anul.....luna.....ziua.....

b. perioada de dispariție: ani.....(sau)luni.....(sau)zile.....(sau)ore.....

c. nu a fost găsit

Secțiunea I. DATE PERSONALE

1. Nume/Prenume.....
2. Vârsta.....
3. Sex.....
4. Etnia/naționalitatea.....
5. Mediul de rezidență
 - a. rural
 - b. urban
6. Localitatea de domiciliu..... Județul.....
7. Starea de sănătate a copilului în momentul dispariției*:
 - a. stare generală bună
 - b. handicap mintal ușor
 - c. handicap mintal sever
 - d. handicap fizic-locomotor
 - e. handicap auditiv (surditate)
 - f. handicap vizual (nevăzător)
 - g. polihandicap (surdocecitate)
 - h. dependența de medicamente
 - i. constituție fizică fragilă
 - j. constituție fizică robustă
 - k. SIDA/alte boli cu transmitere sexuală
8. Copilul se afla în evidențele poliției*:
 - a. pentru comiterea de furturi sau tâlhării
 - b. pentru consum de droguri
 - c. pentru prostituție
 - d. pentru implicarea în scandaluri, bătăi, afiliere la găști de cartier
 - e. pentru dispariții anterioare
 - f. ca victimă a violenței în familie
 - g. ca victimă a unui abuz sexual
 - h. pentru alt tip de incident, și anume.....
 - i. nu se afla în evidențele poliției
- *9. Pentru cei dispăruți din centrele de ocrotire, se va preciza:
 - a. perioada de când este în custodia centrului de ocrotire.....
 - b. modalitatea prin care a ajuns în centrul de ocrotire:.....
 - c. dat de părinți
 - d. preluat prin decăderea părinților din drepturile părintești
 - e. abandonat la naștere
 - f. găsit
 - g. alt mod, și anume.....

Secțiunea II. ASPECTE LEGATE DE CIRCUMSTANȚELE DISPARIȚIEI

1. Persoanele care au anunțat dispariția:
 - a. părinți
 - b. frații
 - c. alte rude
 - d. responsabilii din centrele de ocrotire

- e.asistentul maternal
- f.reprezentantul unei organizații neguvernamentale
- b.alte persoane și anume.....

2. Perioada în care a fost anunțată dispariția de la momentul constatării:

- a. în primele 24 ore
- b. după 24 ore
- c. după 48 ore
- d. după mai mult de 48 de ore

3. Modul în care a fost reclamată dispariția:

- a. telefonic
- b. prin poștă
- c. prin sesizare depusă la unitatea de poliție
- d. în alt mod, și anume.....

4. Data dispariției copilului: anul.....luna.....ziua.....interval orar

5. Locul dispariției: localitatea.....județul.....

6. Perioada în care s-a produs dispariția

- a.în timpul anului școlar
- b.în timpul vacanței școlare

7. Circumstanțele în care s-a produs dispariția:

- a.pe traseul spre școală
- b.pe traseul de la școală spre domiciliu/centru de ocrotire
- c.de la joacă
- d.de la plimbare/discotecă/parc/cumpărături etc.
- e. de la domiciliu
- f. din centrul de ocrotire
- g. în timpul vizitei la rude, prieteni, colegi
- h. din locuința în care era cazat (internat, gazdă)
- i. altă locație, și anume.....

8. Pentru copilul dispărut din familie - situații tensionate în familie anterior constatării dispariției*:

- a.conflicte recente cu familia datorate situației școlare
- b.conflicte recente cu familia datorate unor prieteni neagreați de familie
- c.conflicte recente cu familia din alt motiv
- d.conflicte în familie cronice (frecvente)
- e.copilul a fost amenințat cu diverse pedepse
- f.copilul a fost alungat de acasă sau amenințat cu alungarea
- g.nu a existat vreun conflict

9. Pentru copilul dispărut din centrul de ocrotire - situații tensionate în centrul de ocrotire anterior constatării dispariției*:

- a.conflicte acute cu colegii din centru
- b.conflicte acute cu responsabilii din centru
- c.conflicte cronice (frecvente)
- d.nu a existat vreun conflict

10. Numărul de dispariții anterioare înregistrate:.....

Secțiunea III. SITUAȚIA ȘCOLARĂ A COPILULUI DISPĂRUT

1. Înscrierea într-o formă de învățământ:

- a. preșcolar
- b. școală generală
- c. liceu
- d. neșcolarizat

2. Frecvența la cursuri:

- a. absenteism
- b. abandon
- c. frecvență normală

3. Comportament în cadrul școlii*:

- a. comportament agresiv frecvent în cadrul școlii
- b. comportament normal/corect
- c. afiliere la grupări stradale/găști de cartier

4. Performanțe școlare:

- a. rezultate slabe la învățătură
- b. rezultate bune la învățătură
- c. repetenție
- d. exmatriculare

5. Socializarea în cadrul școlii:

- a. relaționează ușor cu alți colegi
- b. comportament solitar
- c. are preferințe restrânse

Secțiunea IV. DESCRIEREA CLIMATULUI FAMILIAL AL COPILULUI AFLAT ÎN GRIJA FAMILIEI/ALTOR RUDE/ASISTENTULUI MATERNAL

1. Copilul se afla în grija:

- a. ambilor părinți căsătoriți/concubinaj
- b. cu un părinte și concubinul acestuia
- c. cu un părinte datorită decesului celuilalt
- d. cu un părinte datorită divorțului
- e. cu un părinte datorită plecării celuilalt la muncă în străinătate
- f. bunicilor
- g. altor rude
- h. asistentului maternal

2. Motivul pentru care copilul era în grija bunicilor/altor rude/asistentului maternal:

- a. părinții naturali decedați
- b. părinții naturali plecați la muncă în străinătate
- c. părinții naturali necunoscuți/ copilul a fost abandonat la naștere
- d. copilul a fost abandonat/alungat de părinți/neglijat complet

3. Încadrarea în muncă a persoanelor care au copilul în grijă:

- a. numai una dintre persoane lucrează

- b. ambele persoane lucrează
- c. ambele persoane șomere
- d. ambele persoane fără ocupație

4. Nivelul veniturilor persoanelor care au în grijă copilul:

- a. venituri materiale mici (nesatisfăcătoare)
- b. venituri materiale medii
- c. venituri materiale ridicate

5. Climatul afectiv-emoțional și modelele comportamentale la domiciliul în care locuiește copilul cu familia/bunicii/alte rude/asistentul maternal*, **:

- a. normal, fără certuri sau violențe semnificative
- b. certuri/abuzuri emoționale frecvente asupra copilului
- c. abuzuri fizice frecvente asupra copilului
- d. conflicte frecvente între părinți/bunici/rude cu care locuiește
- e. neglijarea nevoilor copilului
- f. lipsă de igienă pronunțată
- g. consum de alcool
- h. antecedente penale ale unei/unor persoane cu care locuiește copilul
- i. trimiterea la cerșit a copilului
- j. îndemnul la comiterea de infracțiuni
- k. îndemnul la practicarea prostituției
- l. altă situație, și anume.....

**Secțiunea V. ASPECTE LEGATE DE CAZURILE REZOLVATE
(numai pentru copiii găsiți)**

1. Locul găsirii copilului: localitatea.....județul.....

2. Tipul de situație care a cauzat dispariția:

a. Accidentală

- 1. rătăcire pe traseul spre școală sau domiciliu/centru
- 2. rătăcire la joacă/ plimbare/excursie
- 3. accident soldat cu deces, și anume.....
- 4. accident care a condus la imobilizare și imposibilitatea comunicării
- 5. deces din cauze naturale (boală)
- 6. alt tip de accident, și anume.....

b. Sinucidere

c. Luarea de către unul dintre părinți fără înștiințarea celuilalt

d. Luarea neanunțată de către părinți/membri ai familiei din centrul de ocrotire

e. Luarea pentru adopție ilegală

f. Vânzarea de către părinți/membri ai familiei către alte persoane

g. Ca urmare a unei agresiuni, motivată de:

- 1. răpire pentru obținere de recompensă
- 2. răpire în scop de răzbunare

3. răpire pentru căsătorie
4. sechestrare pentru abuz sexual
5. sechestrare pentru exploatare sexuală (prostituție, pornografie)
6. ucidere accidentală și ascunderea cadavrului
7. ucidere intenționată și ascunderea cadavrului
8. sechestrare pentru exploatare prin muncă
9. forțarea la cerșetorie
10. forțarea la implicarea în infracțiuni
11. traficare în afara țării pentru exploatare sexuală
12. traficare în afara țării pentru exploatare prin muncă
13. traficare în afara țării pentru implicare în infracțiuni
14. traficare în afara țării pentru implicare în cerșetorie
15. traficare pentru prelevare de organe/celule stem/sânge
16. altă situație, și anume.....

h. Părăsire deliberată a domiciliului, din motivul*:

1. fugă de abuzuri fizice și emoționale
2. fugă de abuzuri sexuale din partea unei persoane cu care locuiește
3. tulburări de comportament datorate unor boli/handicapuri
4. tulburări de comportament datorate neglijării în familie
5. intenția de a câștiga bani prin muncă sezonieră
6. intenția de a se prostitua
7. tendința de vagabondaj
8. teama de reacția părinților față de la situația școlară sau o greșeală
9. plecare neanunțată la concert, festival, prieteni, colegi etc.
10. intenția de căsătorie/concubinaj neagreată de părinți
11. intenția de a pleca în străinătate pentru a găsi loc de muncă
12. intenția de a locui la un părinte/ rudă/prieten
13. alt motiv, și anume.....

i. Părăsire deliberată a centrului de ocrotire sau altă instituție în care era internat, din motivul*:

1. fugă de abuzuri fizice/emoționale din partea colegilor
2. fugă de abuzuri fizice/emoționale din partea personalului centrului
3. fugă de abuzuri sexuale din partea colegilor
4. fugă de abuzuri sexuale din partea personalului centrului
5. tulburări de comportament datorate unor boli/handicapuri
6. tulburări de comportament datorita neglijării nevoilor
7. intenția de a câștiga bani prin muncă sezonieră
8. intenția de a se prostitua
9. dorința/tendința de vagabondaj
10. întârzierea/refuzul de reîntoarcere după vizita la rude
11. intenția de a pleca la părinți/rude/asistent maternal
12. plecare neanunțată la concert, festival, prieteni, colegi etc.
13. intenția de căsătorie/concubinaj
14. intenția de a pleca în străinătate pentru loc de muncă
15. alt motiv, și anume.....

j. Alarmare nejustificată, produsă de o neînțelegere cu privire la destinația, programul sau ora de întoarcere a copilului

3. În momentul părăsirii domiciliului/centrului de ocrotire, copilul a plecat*:

- a. singur

- b. împreună cu un frate/frați
- c. împreună cu colegi/prieteni
- d. împreună cu persoane neidentificate

4. Comportamentul deliberat al copilului în perioada dispariției*:

- a. a mers la părinți/rude/asistent maternal
- b. a vagabondat singur
- c. a vagabondat împreună cu alții
- d. a cerșit
- e. a practicat prostituția
- f. a comis infracțiuni, și anume.....
- g. a rățâcit pentru a găsi drumul spre domiciliu
- h. a prestat activități sezoniere pentru diferite persoane
- i. a încercat să părăsească teritoriul țării, cu scopul.....
- j. a părăsit teritoriul țării, cu scopul.....
- k. altceva, și anume.....

5. Mijloace de deplasare folosite pe perioada dispariției*:

- a. trenul
- b. cursele de autobuz translocare
- c. autoturismul (la ocazie)
- d. avionul
- e. pedestru

6. Locurile cele mai frecventate de copil în perioada dispariției*:

- a. zona garilor/autogarilor
- b. strada (a mers la întâmplare pe străzi)
- c. zone virane/împădurite/câmpuri/marginea localităților
- d. locuința rudelor/prietenilor
- e. altele, și anume.....

7. Cum s-a întreținut în perioada dispariției*:

- a. din banii luați de acasă
- b. din banii rudelor/prietenilor
- c. a cerșit
- d. a furat/tâlhărit
- e. a practicat prostituția
- f. a prestat activități sezoniere pentru diferite persoane

8. Copilul care a părăsit voluntar domiciliul/centrul de ocrotire a fost găsit*:

- a. **singur**
- b. **în compania altor persoane, care:**
 - 1. erau cunoscute de copil anterior dispariției
 - 2. erau cunoscute de familia/apartinătorii legali ai copilului
 - 3. nu erau cunoscute de copil
 - 4. nu erau cunoscute de familia/apartinătorii legali ai copilului

9. Când copilul a dispărut ca urmare a unei agresiuni, autorul faptei*:

- a. era cunoscut de copil, anterior producerii evenimentului
- b. era cunoscut de familia/apartinătorii legali ai copilului
- c. nu era cunoscut de copil
- d. nu era cunoscut de familia/apartinătorii legali ai copilului

10. Situații de victimizare la care a fost expus copilul în perioada dispariției

(situația copilului a cărei dispariție a fost provocată de o altă situație decât o agresiune)*:

- a. a fost sechestrat
- b. a fost forțat să se prostitueze
- c. a fost folosit pentru realizarea de materiale pornografice
- d. a fost forțat să cerșească
- e. a fost forțat să comită infracțiuni, și anume.....
- f. a fost traficat în afara țării, cu scopul.....
- g. altă situație, și anume.....

11. Starea fizică/psihică a copilului în momentul găsirii:

- a. stare generală bună
- b. traumatizat psihic
- c. traumatizat fizic
- d. bolnav/infectat cu HIV/alte boli cu transmitere sexuală
- e. intoxicat cu stupefiante
- f. amnezic
- g. decedat
- h. altceva, și anume.....

12. Reacția copilului în cazul găsirii în viață:**

a. dorința de a se întoarce acasă sau în centrul de ocrotire

b. refuzul copilului de a se întoarce acasă sau în centrul de ocrotire, din motivul:

- 1. teama de reacția părinților/rudelor
- 2. dorința de a rămâne autonom, de a se întreține singur
- 3. intenția de a se căsători/de a rămâne în concubinaj
- 4. teama de abuzuri fizice/emoționale/sexuale în familie
- 5. teama de abuzuri fizice/emoționale/sexuale în centrul de ocrotire
- 6. alt motiv, și anume.....

c. reticența copilului de a se întoarce acasă sau în centrul de ocrotire, din motivul.....

d. intenția de a repeta fuga de acasă/centrul de ocrotire, din motivul.....

13. Referitor la copilul care a revenit singur, care a fost motivul:**

- a. se rătăcise și a găsit drumul spre casa
- b. i s-au epuizat resursele financiare/psihice
- c. a auzit că este căutat și i-a fost teamă
- d. s-a detașat de tensiunea care i-a motivat părăsirea deliberată a domiciliului/centrului de ocrotire
- e. este un comportament obișnuit: pleacă și revine în mod repetat
- f. a reușit să scape din locul în care era sechestrat
- g. alt motiv, și anume.....

**

14. Aprecierea, dacă este posibil, a comportamentului viitor al copilului și aparținătorilor acestuia:**

a. probabilitate de repetare a dispariției de la domiciliu/centru de ocrotire, din motivul:

- 1. probabilitate de repetare a abuzurilor fizice/emoționale/sexuale asupra copilului în familie/centru de ocrotire

** pentru completare solicitați opinia polițistului de investigații criminale sau a psihologului care a lucrat în dosar

2. probabilitate de repetare a atitudinilor de neglijare a copilului în familie/centru de ocrotire
3. probabilitate de repetare a încercării de răpire parentală
4. intenția declarată de copil a repetării părăsirii domiciliului/centrului de ocrotire

- b. improbabilitate de repetare a fugii de la domiciliu/centru de ocrotire**
- c. altă prognoză, și anume.....**
- d. nu poate fi apreciat**

15. Măsurile întreprinse după găsirea copilului*:

- a. redarea copilului familiei/rudelor/asistentului maternal**
- b. redarea copilului centrului de ocrotire**
- c. dacă copilul a dispărut ca rezultat al unei agresiuni:**
 1. autorul este cunoscut și cercetat pentru fapta comisă
 2. autorul este cunoscut, dar nu este prins
 3. autorul nu este cunoscut
- d. dacă copilul a plecat deliberat, ca urmare a abuzurilor/neglijenței în familie/centrul de ocrotire:**
 1. copilul a fost internat într-un centru de ocrotire
 2. a fost începută cercetarea abuzurilor semnalate
 3. a fost solicitată intervenția Direcției Generale pentru Asistență Socială și Protecția Copilului

Secțiunea VI. EVALUAREA ACȚIUNILOR PENTRU REZOLVAREA CAZULUI

1. Evaluarea/tratarea tipului de dispariție:

- a. dispariție alarmantă, după criteriile
 1. _____
 2. _____
 3. _____
- b. dispariție nealarmantă (plecare voluntară/întârziere/neînțelegeri etc.)

2. De cine a fost găsit copilul:

- a. polițiștii de investigații criminale
- b. polițiști de la alte formațiuni
- c. personalul altor structuri ale MIRA, și anume.....
- d. părinți/membrii ai familiei/asistent maternal
- e. vecini/colegi/prieteni
- f. voluntari din cadrul organizației neguvernamentale.....
- g. voluntari dintre membrii comunității
- h. anonimi care au anunțat telefonic/în alt fel locația copilului
- i. persoane care s-au prezentat la poliție/familie pentru a anunța
- j. autorități internaționale/Interpol
- k. personal al altor organizații/instituții, și anume.....

3. Circumstanțele în care a fost găsit copilul:

- a. rătăcea în căutarea domiciliului/centrului de ocrotire
- b. vagabonda singur, fără intenția de reîntoarcere la domiciliu/centru
- c. vagabonda împreună cu alții
- d. internat într-o unitate medicală
- e. internat într-un centru de ocrotire

- f. identificat într-o altă țară
- g. în locația unde era sechestrat
- h. reținut pentru comiterea de infracțiuni/ceșetorie/prostituție
- i. în locația unde muncea sezonier
- j. la domiciliul unor colegi/prieteni
- k. la domiciliul părinților/rudelor/asistentului maternal
- l. la domiciliul concubinului/concubinei
- m. a revenit singur la domiciliu/centru
- n. decedat
- o. altă situație, și anume.....

4. Acțiunile cu cea mai mare contribuție (decisive) în găsirea copilului*:

- a. desfășurarea de echipe de căutare în teren
- b. informațiile obținute prin investigarea colegilor/familiei/responsabililor centrelor de ocrotire/vecinilor/profesorilor
- c. informațiile obținute prin investigarea suspectilor/autorilor
- d. cercetarea criminalistică
- e. profilarea copilului realizată de psiholog
- f. analiza informatizată a informațiilor
- g. difuzarea de afișe/fluturași cu semnalmentele copilului
- h. difuzarea semnalmentelor copilului prin mass media
- i. altă acțiune, și anume.....

5. Instituții/organizații solicitate pentru cooperare și calitatea răspunsului acestora (bifați cu un X în căsuța corespunzătoare):

Organizația/Calitatea răspunsului	Promptitudine	Lentoare	Refuz de colaborare	Personalul a acționat necorespunzător	Personalul a acționat corespunzător
Poliția de Frontieră Română					
Jandarmeria Română					
Unitatea de Aviație					
Inspectoratul pentru Situații de Urgență					
Organizația „Salvați Copiii”					
Organizația „Grupul Român pentru Copii Dispăruți și Exploatați Sexual”					
Poliția Comunitară					
Comunitatea locală/A.T.O.P.					
Asociația Chinologică Română					
Firmă de detectivi particulari					
A.N.C.M.R.R.din MAI (rezerviști)					
Mass media					
Serviciul de ambulanță/personalul medical					
D.G.A.S.P.C.					
Interpol					
Alte organizații, și anume.....					

.....					
-------	--	--	--	--	--

6. Principalele deficiențe constatate care au afectat rezolvarea cazului:

a. Proceduri din Manualul de bune practici, și anume

(argumentație).....

Soluții

propuse.....

b. Probleme de ordin organizatoric (personal, logistică, competențe, colaborare între structuri etc.), și anume

(argumentație).....

Soluții

propuse.....

c. Probleme de ordin legislativ (procedura penală, percheziția etc.), și anume

(argumentație).....

Soluții

propuse.....

d. Probleme legate de cooperarea cu alte organizații (protocoale inadecvate, lipsa de sollicitudine etc.), și anume (argumentație)

.....

a. Vulnerabilități:

1. inteligenta scăzută/handicap mental ușor
2. lipsă de preocupare pentru instrucția școlară/cunoștințe generale scăzute
3. tendința de absenteism/abandon școlar
4. tendințe depresive
5. necomunicativ
6. neglijare în familie
7. capacitate scăzută de a se descurca în situații noi/dificile
8. capacitate scăzută de atenție/răbdare
9. fragilitate emoțională
10. timiditate excesivă
11. ambiguitate/echivoc cu privire la valorile morale
12. culpabilizare din partea părinților pentru eșec școlar
13. dificultăți de relaționare
14. impulsivitate în mecanismul acționar
15. anxietate frecventă
16. comportament sexual dezechilibrat (relații sexuale precoce, apetit sexual exagerat, relații sexuale pasagere etc.)
17. altceva.....

*

b. Puncte tari:

- 1.inteligență ridicată
- 2.preocupare pentru performanța școlară
- 3.comportament școlar adecvat
- 4.familie preocupată de nevoile/siguranța copilului
- 5.capacitate ridicată de a se descurca în situații noi/dificile
- 6.comunicativ
- 7.valori morale ferme
- 8.autocontrol emoțional bun
- 9.îndrăzneală
- 10.caracter deliberat al mecanismului acționar
- 11.capacitate ridicată de socializare
- 12.altceva.....

c. Ce intenționa/spera să obțină copilul prin părăsirea domiciliului/centrului de ocrotire:

- 1.autonomie față de regulile familiei/centrului de ocrotire
- 2.autonomie/îmbunătățire a situației financiare
- 3.experiențe sexuale cu persoane neagreate/necunoscute de familie
- 4.o detașare temporară de problemele din familie
- 5.un sprijin emoțional din partea altor persoane
- 6.satisfacerea nevoii/tendinței de a vagabonda
- 7.punerea la adăpost față de abuzuri fizice/sexuale/emoționale
- 8.dorința de a atrage atenția familiei asupra sa, provocând o criză
- 9.altceva.....

4. Principalele temeri/fobii care i-au marcat copilăria:

.....

5. Alte observații/recomandări:

.....
.....
.....

.....

.....